

Mendelova univerzita v Brně
Lesnická a dřevařská fakulta
Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky

Finanční analýza firmy JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o.

Diplomová práce

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: Finanční analýza firmy JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o. zpracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b Zákona c. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon c. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle §60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně, dne:..... podpis studenta

Poděkování

Rád bych poděkoval mému vedoucímu Ing. Davidu Březinovi, Ph.D. za příjemnou spolupráci, ochotu a veškeré názory, připomínky a rady, které mi věnoval při tvorbě této práce. Poděkování patří také Ing. Tomáši Jelínkovi ze společnosti JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o. za poskytnutí veškerých potřebných materiálů a souhlas se zpracováním práce o jejich společnosti.

Největší poděkování patří celé mé rodině a přítelkyni za trpělivost, pomoc a velkou podporu v průběhu celého studia.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá zhodnocením finanční situace nábytkářské firmy JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o. v rámci referenčního období 2010 až 2014. První část práce pojednává o teoretických aspektech finanční analýzy. Ve druhé části je vypracována finanční analýza podniku. Je provedena horizontální a vertikální analýza účetních výkazů, analýza rozdílových a poměrových ukazatelů. Na vybrané ukazatele jsou aplikovány elementární charakteristiky časových řad. Je vyhodnocena ekonomická situace podniku, její vývoj a predikce finanční tísně. Na základě zjištěných poznatků jsou představena konkrétní řešení vedoucí ke zlepšení finanční situace.

Klíčová slova: finanční analýza, metody finanční analýzy, modely predikce finanční tísně

Abstract

Thesis evaluates the financial situation of furniture company JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o. during the reference period 2010–2014. The first part discusses the theoretical bases of financial analysis. In the second part is elaborated the financial analysis. Horizontal and vertical analysis of financial statements and analysis of differential and financial ratios were executed. Fundamental characteristics of time series are applied on selected fundamental characteristics. The economic situation of the company, its development and future prediction of the situation is evaluates. Based on the findings specific solutions are developed to improve the financial situation.

Keywords: financial analysis, methods of financial analysis, models of prediction
financial shorcoming in company

Obsah

Úvod.....	8
Cíl práce.....	9
1 Stav řešené problematiky	10
1.1 Pojem finanční analýza.....	10
1.2 Historie finanční analýzy.....	10
1.3 Úkoly finanční analýzy.....	11
1.4 Uživatelé finanční analýzy	11
1.5 Přístup k finanční analýze.....	13
1.6 Rizika finanční analýzy	14
1.7 Zdroje vstupních dat.....	15
1.7.1 Účetní výkazy	16
1.8 Příprava dat a ukazatelů.....	18
1.9 Metody finanční analýzy	19
1.10 Ukazatele finanční analýzy	20
1.10.1 Absolutní ukazatele	20
1.10.2 Rozdílové ukazatele	21
1.10.3 Poměrové ukazatele	23
1.10.3.1 Ukazatele rentability	23
1.10.3.2 Ukazatele aktivity	25
1.10.3.3 Ukazatele zadluženosti	27
1.10.3.4 Ukazatele likvidity.....	29
1.11 Metody soustav ukazatelů.....	31
1.11.1 Pyramidové soustavy ukazatelů.....	32
1.11.2 Bonitní modely.....	33
1.11.3 Bankrotní modely.....	33
1.12 Elementární charakteristika časových řad.....	39

2	Materiál a metodika	40
2.1	Materiál.....	40
2.2	Metodika.....	41
3	Výsledky	43
3.1	Představení společnosti JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o.	43
3.2	Analýza majetkové a kapitálové struktury podniku.....	46
3.2.1	Horizontální analýza majetku	46
3.2.2	Horizontální analýza kapitálu	48
3.2.3	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	50
3.2.4	Vertikální analýza majetku	53
3.2.5	Vertikální analýza kapitálu	55
3.2.6	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty.....	57
3.3	Analýza rozdílových ukazatelů.....	59
3.4	Analýza poměrových ukazatelů	60
3.4.1	Ukazatele rentability	60
3.4.2	Ukazatele aktivity	62
3.4.3	Ukazatele zadluženosti	64
3.4.4	Ukazatele likvidity	65
3.5	Predikce finanční tísně podniku	67
3.5.1	Altmanův index.....	67
3.5.2	Index důvěryhodnosti IN.....	68
3.6	Srovnání s odvětvím.....	70
3.6.1	Ukazatele rentability	70
3.6.2	Ukazatele likvidity	71
3.6.3	Obrat celkových aktiv	72
3.6.4	Koeficient samofinancování	72

4	Diskuse	73
4.1	Využití výsledků v praxi	77
5	Závěr	78
	Summary	79
	Seznam použité literatury	80
	Seznam zkratk	85
	Seznam tabulek.....	86
	Seznam obrázků	87
	Seznam příloh	88

Úvod

Základním cílem majitele podniku je finanční stabilita a prosperita firmy. Finanční analýza je jedním z nástrojů, pomocí kterých toho lze dosáhnout. Podává komplexní informace o finanční situaci podniku, odhaluje slabé stránky a rizikové oblasti, na které by se měl management zaměřit, stejně jako zobrazuje silné stránky, které by měly být nadále rozvíjeny. Finanční analýza také slouží k predikci finanční tísně a lze pomocí ní určit, zda podnik směřuje k bankrotu či k prosperitě.

Finanční analýzu využívá mnoho uživatelů, kteří se dělí na interní a externí. Mezi interní uživatele patří majitelé, manažeři a zaměstnanci podniku, kteří se zajímají především o oblasti rentability a finanční stability. Externí uživatele tvoří banky, konkurenční firmy, stát a jeho orgány, auditoři nebo potenciální investoři.

Cílem finanční analýzy je pomocí získaných údajů dospět ke konkrétním a zcela jasným závěrům o finanční situaci a hospodaření firmy a na základě těchto závěrů zajistit její úspěšný vývoj. Zjištěné výsledky tvoří podklad pro finanční plánování, řízení, vypracování podnikatelských cílů či určení strategie.

Metody, jejichž prostřednictvím lze zhodnotit finanční situaci společnosti, se dělí na elementární a vyšší metody. Tato diplomová práce se zabývá zpracováním metod elementárních, mezi které patří analýza absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů.

Diplomová práce se zabývá finanční analýzou společnosti JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o. Autor si tuto společnost vybral z toho důvodu, že se jedná o tradičního výrobce nábytku s téměř stovacetiletou historií a silným postavením na českém trhu. Téma finanční analýzy pro něj bylo zajímavé především proto, že nábytkářský průmysl zaznamenal v posledních letech úpadek, ovšem v současné době se situace opět zlepšuje a proto chtěl získat ucelený obraz o hospodaření společnosti zabývající se výrobou a prodejem nábytku.

Cíl práce

Cílem diplomové práce je zhodnocení finanční situace společnosti JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o. prostřednictvím základních metod finanční analýzy. Na základě výsledků navrhnout nástroje a postupy pro zlepšení finančního řízení firmy.

Rozbor bude proveden pomocí základních metod finanční analýzy:

- analýzy absolutních ukazatelů (horizontální a vertikální analýza),
- analýzy rozdílových ukazatelů,
- analýza poměrových ukazatelů.

Dále budou vypracovány modely predikce finanční tísně. Pro hodnocení dynamiky vývoje významných finančních ukazatelů budou využity elementární charakteristiky časových řad. K získání potřebných informací budou využity veřejně dostupné účetní výkazy, tj. rozvaha a výkaz zisku a ztráty.

1 Stav řešené problematiky

1.1 Pojem finanční analýza

Finanční analýza je významná součást soustavy podnikového řízení a propojuje finanční účetnictví a finanční řízení firmy. Pešková a Jindřichovská (2012) definují finanční analýzu jako formalizovanou metodu, pomocí které se mezi sebou porovnávají účetní údaje, a tím se zvyšuje vypovídací schopnost účetních výkazů. Výsledky finanční analýzy poskytují firmě informace o celkovém hospodaření, majetkové a finanční situaci. Výsledky finanční analýzy mohou být dále využity při řízení a rozhodování.

Úkolem finanční analýzy je podat co nejkomplesnější obraz finanční situace firmy, tzn. zaměřit se na všechny její složky, případně poměřovat získané údaje mezi sebou při hlubší analýze a rozšiřovat tak jejich vypovídací schopnost. Tím lze dosáhnout určitých závěrů o celkovém hospodaření a finanční situaci. (Šafařík, Hlaváčková, Březina, 2015)

Základním cílem finanční analýzy je podle I. Živělové (1998) provedení diagnózy finančního hospodaření firmy za pomoci specifických metodických postupů, objevení slabých stránek firmy, které je potřeba eliminovat a naopak využití silných stránek. Finanční analýza hodnotí minulé a přítomné situace a na základě tohoto hodnocení předkládá doporučení konkrétních řešení pro další vývoj finančního hospodaření. Z hlediska řídicího cyklu je finanční analýza spojovacím článkem mezi finančním účetnictvím, ze kterého přebírá potřebné informace a finančním plánováním, které se zabývá predikcí budoucího vývoje.

1.2 Historie finanční analýzy

Počátky vzniku finanční analýzy se datují již od středověku, kdy si obchodníci prováděli jednoduché analýzy bez jakýchkoli technických pomůcek. Časem došlo ke změně struktur a úroveň finančních analýz se zvýšila, ovšem důvody pro jejich vypracování zůstaly podobné. Kolébkou moderních metod finanční analýzy jsou Spojené státy americké, kde bylo publikováno nejvíce teoretických prací a kde došlo i k největšímu progresu v oblasti praktických aplikací jednotlivých metod. Také samotný pojem „finanční analýza“ pochází z anglického jazyka. V Evropě, zejména v německy mluvících zemích, se lze často setkat s pojmem „bilanční analýza“.

Původní význam finanční analýzy spočíval v zobrazování rozdílů v účetních ukazatelích v peněžním vyjádření. Dalším krokem bylo zkoumání účetních výkazů jako informací pro hodnocení důvěryhodnosti firem. Ve 30. letech 20. století, během hospodářské krize, se finanční analýza začala zaměřovat na oblast likvidity. V další fázi se pozornost obrátila na rentabilitu. V současné době je hlavním smyslem finanční analýzy stanovení závěrů o celkové hospodářské a finanční situaci firmy a připravení podklady pro následné rozhodování. (Suchánek, 2010)

1.3 Úkoly finanční analýzy

- Verifikace dosažených výsledků, kvantifikace příčin, které výsledky ovlivnily a systematické hodnocení vzájemných souvislostí za účelem odhalení reálného finančního postavení společnosti,
- hledání rezerv v provozní a investiční činnosti společnosti,
- poskytnutí podkladů pro sestavení konkrétních krátkodobých i dlouhodobých finančních plánů, které slouží jako podklad pro rozhodování v budoucnu,
- kontrola, do jaké míry jsou úspěšná realizovaná opatření. (Živělová, 1998)

1.4 Uživatelé finanční analýzy

Výsledky finanční analýzy jsou zdrojem informací pro široké spektrum uživatelů, kteří přichází s firmou do styku. Primárně se dělí na interní a externí uživatele.

Externím uživatelům jsou určeny veřejně dostupné finanční, především účetní informace. Firma není nijak povinna poskytovat externím uživatelům všechny požadované informace, ale v tom případě vzbuzuje podezření, že záměrně tají nebo zkrlesluje svou finanční situaci. V důsledku toho ztrácí na důvěryhodnosti a následně i na konkurenceschopnosti. Externí uživatelé nejsou nijak přímo ovlivňováni rozhodováním a činností firmy. (Wild a Bernstein, 1998)

Živělová (2002) rozdělila externí uživatele následovně:

- **Obchodní partneři firmy** - mezi obchodní partnery se řadí odběratelé a dodavatelé. Předmětem zájmu odběratelů je zejména dlouhodobá stabilita společnosti, aby v případě bankrotu firmy neměli problémy se zajištěním vlastní výroby. Dodavatelé se zajímají především o platební schopnost, strukturu oběžných aktiv, i krátkodobé závazky a na základě těchto informací si vybírají své potenciální odběratele.
- **Banky a jiní věřitelé** – banka před poskytnutím úvěru posuzuje zejména bonitu žadatele. Je prováděna analýza struktury majetku a zdrojů, ze kterých je majetek financován. Důraz je kladen také na současný výsledek hospodaření. Analyzuje se ziskovost podniku pomocí ukazatelů rentability. Při poskytování krátkodobého úvěru je předmětem zájmu analýza likvidity, u středně a dlouhodobých úvěrů je hodnocen investiční projekt, na který je úvěr požadován.
- **Držitelé dluhopisů podniku** – zajímají se především o finanční stabilitu podniku a jeho platební schopnost. Jejich cílem je ujištění, že jim bude cenný papír splacen včas a v dohodnuté výši.
- **Investoři** – ověřují si stabilitu podniku, jeho další rozvoj, míru rizika a míru zhodnocení vloženého kapitálu. Na základě těchto informací se rozhodují, do kterého podniku vloží svůj kapitál.
- **Burzovní makléři** – využívají informace o finanční situaci podniku pro rozhodování o obchodech na burze cenných papírů.
- **Konkurenti** – porovnávají s podnikem své vlastní výsledky hospodaření. Na základě toho mohou odhalit slabé a silné stránky svého konkurenta. Předmětem zájmu je také rentabilita firem, zisková marže, cenová politika, výše a hodnota zásob a jejich obratovost.
- **Stát a jeho orgány** – stát kontroluje řádné plnění daňových a jiných odvodových povinností podniku. Spravuje statistickou činnost, dohlíží na podniky se státní majetkovou účastí a rozhoduje o finanční pomoci podnikům.
- **Auditoři, účetní a daňoví poradci podniku** – prostřednictvím finanční analýzy odhalují nedostatky ve finančním hospodaření podniku a navrhují nápravná opatření k jeho stabilizaci.

Druhou skupinou jsou uživatelé interní. Ti mají k dispozici veškeré údaje z informačního systému podniku. Mezi interní uživatele finanční analýzy patří:

- **Majitelé firmy** – majitelé firmy si finanční analýzou ověřují, zda jsou jimi investované prostředky řádně využívány a zhodnocovány. Mezi sledované ukazatele patří vývoj ukazatelů tržní hodnoty firmy nebo ukazatele výnosnosti. Na základě těchto sledovaných údajů hodnotí majitelé firmy také práci manažerů.
- **Manažeři firmy** – využívají informace při finančním řízení podniku pro operativní i dlouhodobá rozhodnutí. Manažeři se zajímají také o finanční situaci konkurentů a obchodních partnerů.
- **Zaměstnanci podniku** – zajímají se o finanční situaci podniku především z hlediska jeho stability.

1.5 Přístup k finanční analýze

Sedláček (2001) definuje dva základní přístupy k hodnocení hospodářských jevů:

- **Fundamentální analýza** – vychází ze zkušeností odborníků a jejich subjektivních odhadů, citu pro situace a znalostí vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy. Tento typ analýzy využívá velké množství informací a zpracovává především kvalitativní údaje. V případě, že využívá informace kvantitativní, závěry jsou odvozené bez použití algoritmizovaných postupů.
- **Technická analýza** – spočívá v použití matematických, matematicko-statistických a dalších algoritmizovaných metod ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat s následným (kvalitativním) posouzením výsledků. Postup při vypracování finanční technické analýzy je rozložen do pěti etap:
 - výpočet ukazatelů zkoumané firmy,
 - srovnání hodnot s odvětvovými průměry,
 - analýza časových trendů,
 - analýza vztahů mezi ukazateli pomocí pyramidové soustavy,
 - návrh opatření ve finančním plánování a řízení.

1.6 Rizika finanční analýzy

Ačkoli je finanční analýza metoda založená na porovnání a práci s reálnými daty, obsahuje některé problematické okruhy. Patří mezi ně například:

- **Vypovídací schopnost účetních výkazů a účetní praktiky**

Jednou z častých chyb je oceňování majetku v historických cenách, při kterém nejsou brány v úvahu změny tržních cen majetku. V důsledku toho může dojít ke zkreslení výsledku hospodaření. Problémem je také inflace, která se promítá při porovnávání jednotlivých časových období a též má vliv na výsledek hospodaření. Dalším úskalím je způsob odepisování majetku. Výše odpisů v mnoha případech neodpovídá reálnému opotřebení majetku. V případě nižších odpisů dochází k nadhodnocení výsledku hospodaření ve srovnání se skutečným stavem. Do výsledků finanční analýzy se promítají také rezervy – jejich tvorba a čerpání. Rezervy spadají do nákladů, takže snižují zisk. Naopak jejich čerpání zisk zvyšuje. Vytvořením rezervy se snižuje základ daně. Pokud podnik vykazuje nízké zisky, může je zvýšit tzv. rozpouštěním rezerv, což může vyvolávat mylné domněnky, že podnik byl v daném roce úspěšný. Problémem jsou také těžko specifikovaná nehmotná aktiva, která nejsou uvedena v účetních výkazech. Může se jednat například o kvalifikovanou pracovní sílu nebo dodavatelsko-odběratelské vztahy. Při hodnocení hospodaření podniku většina ukazatelů využívá hodnotu všech aktiv, včetně těch neoperativních. (Knápková, Pavelková, 2013)

- **Vliv mimořádných událostí na výsledky hospodaření**

Výsledek hospodaření může být často ovlivněn mimořádnými událostmi, mezi které patří například ekonomická krize nebo přírodní katastrofy jako jsou povodně nebo požár. Ať už se jedná o velký či malý zásah do finanční situace podniku, je vhodné tyto mimořádné výnosy a náklady nebrat v úvahu. Z analýzy je lze snadno vyloučit, jelikož bývají přímo označeny. Avšak některé položky vzniklé mimořádnou událostí tak snadno definovatelné nejsou. Jedná se například o tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu.

- **Závislost tradičních ukazatelů finanční analýzy na účetních výdajích**

Jelikož tradiční ukazatele vycházejí pouze z účetních výkazů, je nutné je doplnit o řadu dalších informací. „Příkladem může být hodnocení likvidity, která může být vykazována velmi nízká, ale podnik nemá s placením závazků problémy, protože má k dispozici levný kontokorentní úvěr.“ (Knápková, Pavelková, 2013, s. 146)

- **Nutnost srovnání tradičních ukazatelů finanční analýzy s jinými subjekty**

Srovnání podniku s konkurencí lze provést například pomocí benchmarkingu, což je metoda založená na systematickém měření a porovnávání vybraných ukazatelů. Ovšem tento způsob vykazuje několik závažných problémů. Ve skutečnosti je téměř nemožné nalézt dva totožné podnikatelské subjekty. Podniky se budou vždy lišit v podmínkách jako je kapitálová struktura, riziko nebo účetní praktiky. Benchmarking je také omezen špatnou dostupností informací a údajů o srovnatelných podnicích, což platí zejména pro malé a střední podniky.

Tradiční ukazatele finanční analýzy se zaměřují především na hodnocení minulého a současného stavu a nezabývají se odhadem budoucí situace podniku. Do finanční analýzy by měly být použity informace o tom, co je potřebné udělat pro zlepšení finanční situace podniku. (Živělová, 1998)

1.7 Zdroje vstupních dat

Finanční analýza shromažďuje a využívá velké množství informací, vstupních údajů a dat z různých zdrojů a různé povahy. Každý pohyb v podniku, peněžní, materiálový nebo jakýkoliv jiný se zaznamenává do účetních výkazů. Základní informace o podniku mohou být získány z více různých zdrojů. První skupinu zdrojů tvoří ty, které jsou poskytovány samotnou firmou - tištěné nebo elektronické publikace a výroční zprávy pro společníky nebo investory. Druhý zdroj informací jsou data poskytována vládou a vládními organizacemi, které podávají report o ekonomice a průmyslu a také o společnostech, které s těmito daty pracují. (Peterson and Fabozzi, 2012)

Baran (2002) určil následující okruhy informací:

- **Finanční informace** – tj. účetní výkazy a výroční zprávy, vnitropodnikové informace, předpovědi finančních analytiků a vrcholového managementu

podniku, zprávy o vývoji měnových relací a úrokových sazeb, hospodářské zprávy informačních médií a ostatní finanční informace.

- **Kvantifikované nefinanční informace** – tj. firemní statistika, interní směrnice, a oficiální ekonomická statistika.
- **Nekvantifikované informace** – tj. zprávy vedoucích pracovníků jednotlivých útvarů podniku, komentáře manažerů, komentáře odborného tisku, osobní kontakty, nezávislé hodnocení, prognózy.
- **Odhady analytiků různých institucí** – tj. informace statistického úřadu a podnikatelských sdružení.

Jiné dělení zdrojů vstupních dat nabízí Konečný (2005). Podle něj existují tři skupiny zdrojů:

- **Účetní data podniku** – tvoří základní zdroj informací potřebných k vypracování finanční analýzy. Účetní data podniku jsou čerpána z účetních výkazů finančního účetnictví a příloh k účetní závěrce, vnitropodnikového účetnictví a jiných činností controllingu jako je členění tržeb nebo nákladů, kalkulace, plány a rozpočty a z výročních zpráv, údajů o vývoji a strategii podniku, plánovaných propočtů, průzkumů trhu a jiných, již provedených, analýz.
- **Ostatní data o podniku** – lze je získat z podnikové statistiky a z vnitřních směrnic, předpovědí a zpráv vedoucích pracovníků podniku.
- **Externí data** – neboli data z ekonomického prostředí podniku, kam patří například údaje státní statistiky a ministerstev, zprávy odborného tisku, komentáře manažerů a odhady analytiků různých institucí a nezávislá hodnocení a prognózy ekonomických poradců a agentur.

1.7.1 Účetní výkazy

Účetní výkazy tvoří zásadní zdroj informací finanční analýzy. Účetní výkazy zaznamenávají finanční efekty transakcí a rozčleňují je do jednotlivých tříd podle jejich ekonomických charakteristik. Tyto třídy se nazývají prvky účetních výkazů. Data jsou dále zařazována do nižších tříd dle jejich povahy nebo funkce v podnikatelské činnosti. Účetní výkazy jsou součástí účetní závěrky, kterou definuje § 18 zákona 563/2002 Sb., o účetnictví.

Mezi výkazy finančního účetnictví patří:

- **Rozvaha**

Rozvaha je základním účetním výkazem každého podniku. Dělí se na majetkovou strukturu podniku (aktiva) a na finanční strukturu podniku (pasiva). Rozvaha je sestavována k rozvahovému dni a základní pravidlo stanovuje, že výše aktiv se vždy musí rovnat výši pasiv. Položky na straně aktiv jsou členěny podle likvidnosti (podle schopnosti majetku se rychle a bez větších ztrát přeměnit v peněžní prostředky) od nejméně likvidních (dlouhodobý majetek) k položkám nejlikvidnějším (oběžná aktiva). Pasiva jsou členěna podle vlastnictví na zdroje vlastní a zdroje cizí. (Suchánek, 2010)

Mezi hlavní nedostatky rozvahy při přebírání údajů pro finanční analýzu patří fakt, že rozvaha nevyjadřuje přesně současnou hodnotu majetku podniku, jelikož základem pro ocenění aktiv je zpravidla původní pořizovací cena, která neodráží současnou hodnotu majetku.

- **Výkaz zisku a ztráty**

Ve výkazu zisku a ztráty se nachází náklady a výnosy. Jejich rozdílem je výsledek hospodaření běžného období. Pokud je výsledek hospodaření kladný, jedná se o zisk, pokud záporný, jde o ztrátu. Výsledek hospodaření je rozdělen na běžný, finanční a mimořádný. Výkaz zisku a ztráty vychází z tzv. akruálního principu, což znamená, že jednotlivé finanční transakce jsou vykazovány v období, do kterého časově a věcně spadají, nikoliv podle toho, zda v daném období došlo k peněžnímu příjmu či výdaji.

Výkaz může být sestaven v druhovém nebo účelovém členění. Druhové členění sleduje povahu nákladů, tzn., jaké druhy nákladů byly vynaloženy, naproti tomu účelové členění dělí náklady podle toho, za jakým účelem byly vynaloženy (např. na výrobu, správu, odbyty). Většinou je ve výkazu zisku a ztráty používáno členění druhové. (Grünwald, Holečková, 2007)

- **Přehled o peněžních tocích (Cash flow)**

Přehled o peněžních tocích zobrazuje peněžní příjmy a výdaje podniku, tedy platby, které byly ve sledovaném období reálně provedeny. Cash flow

je doplněním rozvahy, která se zabývá stavem majetku a kapitálu k určitému dni a výkazu zisku a ztráty, který zaznamenává výnosy, náklady a zisk bez ohledu na to, zda proběhly reálné příjmy a výdaje. Přehled o peněžních tocích se skládá z peněžních toků z provozní, investiční a finanční činnosti.

1.8 Příprava dat a ukazatelů

Finanční analýza využívá velké množství dat a úspěšně analyzuje pouze ověřená data. Důležitý je též odhad spolehlivosti (míry neurčitosti nebo chyby) dat, aby bylo eliminováno zdání jednoznačnosti závěrů na základě zkreslení dat.

Sedláček (2001) definoval ukazatele jako číselnou charakteristiku ekonomické činnosti firmy, která je založená na datech postačujících k danému účelu analýzy, jakož i údaje z charakteristiky odvozené. Ukazatele vycházejí z dat účetních knih a výkazů, resp. z externích zdrojů. Mohou být vyjádřeny v penězích, fyzikálních, naturálních nebo jiných jednotkách. Typ ukazatele je volen podle cíle finanční analýzy. Podobně jako je tomu u dat, je třeba dbát na spolehlivost ukazatelů a jejich vypovídací schopnost. Nejčastěji se lze setkat s ukazateli absolutními, rozdílovými a poměrovými.

Absolutní ukazatele vyjadřují objem položek účetních výkazů. Vyjadřují rozsah podnikových aktiv a pasiv, nákladů a výnosů a měrnou jednotkou jsou peníze.

Ukazatele rozdílové, jsou vyjádřením rozdílu dvou absolutních ukazatelů. Příkladem rozdílového ukazatele může být zisk nebo čistý pracovní kapitál.

Poměrové ukazatele jsou poměrem dvou ukazatelů absolutních a ve finanční analýze jsou nejpoužívanějším typem ukazatelů. Pomocí poměrových ukazatelů si lze vytvořit rychlou představu o základních charakteristikách podniku. Lze pomocí nich provést časové srovnání, průřezové a srovnávací analýzy a mohou sloužit jako vstupní data regresních a korelačních analýz.

Ukazatele pružnosti, nebo také elasticity, vyjadřují poměr relativních přírůstků. Ukazatel je složen z relativního přírůstku závislé veličiny, který se nachází v čitateli a relativního přírůstku nezávislé veličiny ve jmenovateli. Ukazatele pružnosti se zabývají změnou závislé veličiny, pokud se nezávislá veličina změní o jedno procento. Jsou používány zejména pro analýzu specifických jevů. (Živělová, 1998)

Pro vypočtené hodnoty ukazatelů je vždy nutné konkrétní porovnání:

- **porovnání v čase** – s hodnotami vypočtenými v minulosti,
- **porovnání v prostoru** – s průměrnými hodnotami v daném období,
- **porovnání s plánem** – srovnání skutečně dosažených hodnot ukazatelů s hodnotami vypočtenými na základě plánovaných vstupních údajů,
- **porovnání na základě expertních zkušeností** – určitá představa o tom, jaké by měly být „optimální hodnoty“ ukazatelů v konkrétním podniku.
(Šafařík, Hlaváčková, Březina, 2015)

1.9 Metody finanční analýzy

Základní dělení metod finanční analýzy rozlišuje dvě následující skupiny:

Elementární (základní) metody finanční analýzy

- Analýza absolutních ukazatelů
 - horizontální analýza (analýza trendů),
 - vertikální analýza (procentní rozbor).
- Analýza rozdílových ukazatelů
 - analýza čistého pracovního kapitálu,
 - analýza cash flow.
- Analýza poměrových ukazatelů
 - ukazatele rentability,
 - ukazatele likvidity,
 - ukazatele aktivity,
 - ukazatele zadluženosti,
 - ukazatele kapitálového trhu.
- Analýza soustav ukazatelů
 - DuPontův rozklad
 - ostatní pyramidové rozklady
- Souhrnné indexy hodnocení

Vyšší metody finanční analýzy

- bodové odhady – bodovými odhady se určuje orientační hodnota ukazatele pro skupinu podniků,

- statistické testy odlehlých dat – ověřují, zda „krajní“ hodnoty ukazatelů patří do zkoumaného souboru,
- empirické distribuční funkce – slouží k odhadu pravděpodobnosti výskytu jednotlivých hodnot,
- korelační koeficienty – korelačními koeficienty se posuzuje stupeň vzájemné závislosti nebo se využívají k přípravě regresních a autoregresních modelů ukazatelů,
- regresní modelování – určení vzájemné závislosti mezi více ukazateli,
- analýza rozptylu – výběr ukazatelů s rozhodujícím vlivem na žádaný výsledek,
- faktorová analýza – používá se ke zjednodušení závislostí struktury ukazatelů,
- diskriminační analýza – slouží ke stanovení významných indikátorů finanční tísně podniku a posouzení stupně nebezpečí finančního zhroutení podniku. (Šafařík, Hlaváčková, Březina, 2015)

1.10 Ukazatele finanční analýzy

1.10.1 Absolutní ukazatele

Metody absolutních ukazatelů slouží k základní orientaci v hospodaření podniku a vychází z údajů obsažených v účetních výkazech. Kromě sledování změn absolutní hodnoty ukazatelů v čase jsou často předmětem zájmu také jejich relativní změny. Metody absolutních ukazatelů se uplatňují v analýze vývojových trendů a v procentní analýze komponent.

Horizontální analýza

Horizontální analýza zkoumá změny absolutních ukazatelů v čase. Při analýze jsou brány v úvahu změny absolutních hodnot mezi jednotlivými lety i procentní změny jednotlivých položek. Výsledkem může být procento nebo index. Při interpretaci výsledků by měly být zohledněny vnější podmínky, jako jsou změny daňové soustavy, změny na kapitálovém trhu nebo mezinárodní vlivy. Ze změn lze vypočítat a určit predikci budoucího vývoje sledovaných ukazatelů. Podmínkou je dostatečně dlouhá časová řada. Procentní změny jednotlivých položek vycházejí z absolutních změn, zjištěných jako rozdíl dvou hodnot v čase. Tabulka č. 1 znázorňuje vzor horizontální analýzy. (Živělová, 1998)

Tab. 1: *Vzor horizontální analýzy*

Položka	Běžné období	Minulé období	Rozdíl	Index	Navýšení (%)
	X	Y	X - Y	X/Y	$(X/Y-1) \cdot 100$

Zdroj: Šafařík, Hlaváčková, Březina (2015); upraveno

Vertikální analýza

Vertikální analýza zjišťuje procentní podíl jednotlivých položek účetního výkazu ze stanoveného základu. Analýza se využívá především pro vyjádření aktiv a pasiv a pro rozbor výkazu zisku a ztráty. Při analýze rozvahy jsou jednotlivé položky výkazu vyjádřeny jako procento z celkových aktiv, oproti tomu při analýze výkazu zisku a ztráty to je velikost celkových výnosů nebo nákladů. Na rozdíl od horizontální analýzy, kde se pracuje napříč jednotlivými lety, vertikální analýza pracuje směrem odshora dolů. (Dupont a Fewox, 2009)

Použití vertikální analýzy je vhodné jak pro srovnání údajů v účetních výkazech, tak pro vzájemné porovnání podniku s konkurenčními či s odvětvovými průměry. Nevýhodou tohoto typu analýzy je, že pouze konstatuje změny a nevede k odhalení příčiny změn. Vzor vertikální analýzy uvádí tabulka č. 2.

Tab. 2: *Vzor vertikální analýzy*

Položka	Běžné období	Minulé období	Podíl v %		Změna struktury
			běž. obd.	min. obd.	
Σ AKTIVA	X	Y	$X/X \cdot 100$	$Y/Y \cdot 100$	$(X/X-Y/Y) \cdot 100$
Aktivum 1	X1	Y1	$X1/X \cdot 100$	$Y1/Y \cdot 100$	$(X1/X-Y1/Y) \cdot 100$
...
Aktivum i	Xi	Yi	$Xi/X \cdot 100$	$Yi/Y \cdot 100$	$(Xi/X-Yi/Y) \cdot 100$

Zdroj: Šafařík, Hlaváčková, Březina (2015); upraveno

1.10.2 Rozdílové ukazatele

Rozdílové ukazatele jsou tvořeny zejména rozdíly mezi souhrnem určitých položek krátkodobých aktiv a určitých položek krátkodobých pasiv. K nejčastěji používaným ukazatelům patří čistý pracovní kapitál (ČPK), čisté pohotové prostředky (ČPP) a čistý peněžní majetek (ČPM).

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál vyjadřuje rozdíl celkových oběžných aktiv a celkových krátkodobých závazků. Znárodnuje financování oběžného majetku. Ukazatel čistého pracovního kapitálu by měl být větší než nula, což znamená, že krátkodobé závazky jsou kryty majetkem s vysokou likviditou a neměl by být vyšší než hodnota zásob. Záporná hodnota čistého pracovního kapitálu znamená, že podnik kryje svými krátkodobými zdroji nejenom oběžný majetek, ale také majetek dlouhodobý. Příliš vysoká hodnota ČPK snižuje volné cash flow a výnosnost investovaného kapitálu. Naopak záporná hodnota ČPK zvyšuje výnosnost investovaného kapitálu, je však třeba si dát pozor na ztrátu platební schopnosti. (Řežňáková, 2010)

Sedláček (2011) popsal dva způsoby, jak definovat čistý pracovní kapitál, přičemž oba vyjadřují totéž:

- manažerský pohled: $\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$
- vlastnický pohled: $\text{ČPK} = \text{dlouhodobý kapitál} - \text{dlouhodobý majetek}$

Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky jsou definovány jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky. Pohotovými peněžními prostředky jsou peníze a běžné účty v bankách a krátkodobé cenné papíry a termínované vklady za podmínky, že jsou rychle přeměnitelné na peníze. Okamžitě splatné závazky jsou definovány jako závazky splatné k aktuálnímu datu a starší. Do ukazatele nejsou zahrnovány zásoby a pohledávky, jelikož mohou být v některých případech nelikvidní.

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky}$$

Čistý peněžní majetek

Čistý peněžní majetek je vyjádřením rozdílu oběžných aktiv bez závazků a krátkodobých cizích zdrojů. Tento ukazatel má ve srovnání s čistým peněžním kapitálem výhodu v tom, že nevyhodnocuje likviditu zásob a pohledávek. Neřeší tedy problém, který má ČPK s nedobytnými pohledávkami nebo neprodejnými zásobami.

$$\text{ČPM} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky} - \text{krátkodobá pasiva}$$

(Kislingerová, 2005)

1.10.3 Poměrové ukazatele

Analýza poměrových ukazatelů tvoří základ finanční analýzy a je nejrozšířenější ze všech metod. Kromě jasně zřetelné vypovídací schopnosti jsou poměrové ukazatele oblíbené pro svou všestrannost a důležité je také sledování jejich trendů. Analýza poskytuje rychlý a nenákladný obraz o finanční situaci podniku a umožňuje provést analýzu jejího časového vývoje. (Horová a Hrdý, 2010)

Z názvu ukazatele je zřejmé, že poměrový ukazatel je založen na vzájemném poměru dvou položek účetních výkazů. V odborné literatuře jsou poměrové ukazatele rozděleny do pěti základních skupin:

- ukazatele rentability,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele kapitálového trhu.

Níže jsou uvedeny jednotlivé ukazatele a vzorce pro jejich výpočet.

1.10.3.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability neboli ukazatele výnosnosti, poměrují vytvořený zisk s vloženým kapitálem. Výsledek uvádí míru a rychlost přeměny vloženého kapitálu na zisk. Landa (2006) definoval rentabilitu jako vyjádření míry zisku z podnikání a je měřítkem schopnosti podniku dosahovat zisky za použití investovaného kapitálu. Ukazatele rentability jsou často srovnávány s výsledky z minulých let a s výsledky jiných alternativních možností zhodnocení kapitálu investorů. (Wilson)

Rentabilita aktiv (ROA)

Rentabilita aktiv je klíčovým měřítkem rentability. Poměruje zisk s celkovými aktivy, investovanými do podnikání nehledě na to, zda byla financována z vlastního nebo z cizího kapitálu. Ukazatel nepracuje s efektem zdanění, jelikož do čitatele se dosazuje zisk před zdaněním a nezdaněné úroky. Ukazatel tedy informuje o rentabilitě podniku, pokud by nedocházelo ke zdanění příjmů. (Pivrnec, 1995)

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva\ celkem}$$

Pozn. EBIT = zisk před zdaněním + nákladové úroky

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu udává výnosnost kapitálu, který do podniku vložili vlastníci. Jinými slovy, vyjadřuje, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovanou akcionáři. Pro investory a vlastníky firmy je rentabilita vlastního kapitálu nejdůležitějším ukazatelem.

Hodnota ukazatele by měla být vyšší než úrok, který by investor získal při jiné formě investování. Vklad do podniku je vysoce rizikovou investicí, proto náklady na vlastní kapitál jsou zpravidla vyšší než náklady na kapitál cizí. Nejčastěji bývá rentabilita vlastního kapitálu srovnávána se státem garantovanými dluhopisy, které jsou považovány za investici s nejmenší mírou rizika. Pokud je ukazatel dlouhodobě roven nebo nižší než výnosnost státních cenných papírů, začnou investoři hledat výhodnější způsob zhodnocení a to může mít pro podnik až existenční následky. (Živělová, 1998)

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE)

V některých odborných literaturách uváděná i jako rentabilita celkového investovaného kapitálu, vyjadřuje výnosnost dlouhodobě investovaného kapitálu. Ukazatel měří efekt, tj. kolik provozního hospodářského výsledku před zdaněním (EBIT) podnik dosáhl z jedné koruny investované akcionáři a věřiteli. (Kislingerová, 2010)

$$ROCE = \frac{EBIT}{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé závazky včetně bankovních úvěrů}}$$

Rentabilita tržeb (ROS)

Rentabilita tržeb vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při daném objemu tržeb, neboli kolik korun zisku firma utrží z jedné koruny tržeb. Ukazatel se uvádí v procentech a v čase by měl mít vzestupnou tendenci. Pokud analytik zjistí problémy u tohoto ukazatele, je pravděpodobné, že se budou vyskytovat ve všech dalších oblastech. (Scholleová, 2012)

$$ROS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$$

1.10.3.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele ekonomické aktivity, nazývané také ukazatele vázanosti kapitálu nebo ukazatele obratovosti, jsou využívány pro řízení aktiv a měří schopnost podniku využívat vložené prostředky. Manažeři a ostatní uživatelé finanční analýzy sledují pomocí ukazatelů aktivity, jak efektivně dokáže podnik hospodařit se svým majetkem. (Megginson, 2005)

Pokud jsou vložené prostředky příliš vysoké, znamená to, že vznikají zbytečně vysoké náklady a tím dochází ke snížení zisku. Naopak jsou-li příliš nízké, podnik přichází o tržby. Ukazatele ekonomické aktivity pomáhají zjistit, zda panuje rovnováha mezi jednotlivými druhy aktiv a současnými nebo budoucími hospodářskými aktivitami podniku. (Živělová, 2002)

Vstupní údaje jsou čerpány z rozvahy a z výkazu zisků a ztráty. Ukazatele vyjadřují, kolikrát se sledovaná položka přemění v peněžní prostředky (rychlost obratu), nebo jak dlouho tato přeměna trvá (doba obratu). Podle Kislingerové (2005) ukazatele aktivity sledují rychlost obratu, která vyjadřuje počet obrátek aktiv za období, během kterého bylo dosaženo tržeb uvedených v ukazateli a dobu obratu, což je počet dní, po které trvá jedna obrátka.

Obrat celkových aktiv

Obrat celkových aktiv udává počet obrátek aktiv za rok. Minimální hodnota by se měla rovnat jedné. Velmi často se výsledná hodnota porovnává s odvětvovými průměry. Pokud je nižší než odvětvový průměr, mělo by dojít k navýšení tržeb nebo k odprodání některých aktiv. Doporučené hodnoty se pohybují v rozmezí 1,6 až 2,9. (Konečný, 2005)

$$OCA = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}}$$

Obrat aktiv lze ještě rozdělit na obrat stálých aktiv (OSA) a obrat oběžných aktiv (OOA).

$$OSA = \frac{\text{tržby}}{\text{stálá aktiva}}$$

$$OOA = \frac{\text{tržby}}{\text{oběžná aktiva}}$$

(Gildersleeve, 1999)

Obrat celkového kapitálu

Obrat celkového kapitálu informuje o relativní výkonnosti, s níž podnik využívá dlouhodobých aktiv s cílem dosažení tržeb. Je tedy měřítkem celkové produkční efektivity. Hodnota ukazatele by měla být co nejnižší, což znamená, že podnik expanduje, aniž by musel současně zvyšovat finanční zdroje. (Friedlob, 2003)

$$OCK = \frac{\text{výnosy}}{\text{pasiva celkem}}$$

Obrat celkových zásob

Obrat celkových zásob udává, kolikrát za rok je podnik schopen proměnit zásoby v tržby. Ukazatel dává do poměru tržby a průměrný stav zásob. Vysoká hodnota ukazatele zvyšuje důvěryhodnost běžné likvidity. Problémem je různorodost veličin. Suma ročních tržeb je veličina toková, zatímco zásoby jsou veličina stavová. Do jmenovatele tedy lze dosadit hodnotu průměrné roční zásoby, která se vypočítá jako průměr konečných měsíčních stavů účtu zásob. (Březina, 2014)

$$OCZ = \frac{\text{tržby}}{\text{průměrný stav zásob}}$$

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob určuje průměrný počet dnů, po který jsou zásoby vázány v podniku, než jsou spotřebovány nebo prodány. Dává do poměru průměrný stav zásob a průměrné denní tržby. Tento ukazatel je také ukazatelem likvidity, neboť udává, za jak dlouhou dobu se dokáží zásoby hotových výrobků a zboží proměnit v pohledávku nebo hotovost. Hodnota ukazatele by se měla co nejvíce blížit nule. (Scholleová, 2012)

$$DOZ = \frac{\text{zásoby}}{\text{denní tržby}}$$

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek, také nazývaná dobou splatnosti pohledávek, měří dobu, po kterou jsou spláceny pohledávky. Zájmem podniku je co nejnižší doba. V případě, že by výsledná hodnota ukazatele byla vyšší, než je doba uvedená v platebních podmínkách, znamenalo by to, že se vyskytují problémy s inkasem pohledávek. (Kislingerová, 2010)

$$DOP = \frac{\text{pohledávky z obchodního styku}}{(\text{tržby na fakturu}/360)}$$

Doba obratu závazků

Výsledkem doby obratu závazků je průměrná doba mezi nákupem zásob a jejich zaplacením, což znamená dobu, po kterou může podnik disponovat s cizími prostředky. Doba obratu závazků úzce souvisí s dobou obratu pohledávek, a pokud se prodlužuje, znamená to narůstající problémy podniku s úhradou závazků. (Šafařík, 2014)

$$DOZA = \frac{\text{závazky vůči dodavatelům}}{(\text{tržby na fakturu}/360)}$$

1.10.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti jsou poměrem mezi vlastními a cizími zdroji a měří rozsah, v jakém podnik využívá k financování dluhy. Správná skladba zdrojů financování neboli finanční struktura podniku je jedním ze základních úkolů finančního řízení. Poměr mezi vlastními a cizími zdroji závisí na míře rizika, kterou je podnik schopen podstoupit. Při zvyšujícím se podílu cizího kapitálu se zvyšuje i riziko pro věřitele a získání úvěru bude pro podnik obtížnější.

Cizí kapitál je často považován za levnější než ten vlastní, především z toho důvodu, že úroky z cizího kapitálu snižují daňové zatížení, protože jsou součástí nákladů a náklady snižují zisk, ze kterého se platí daň. V případě používání pouze vlastního kapitálu dochází ke snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Na druhou stranu využívání pouze cizího kapitálu je nemožné, jelikož obchodní společnosti mají povinnost složit základní kapitál při zahájení podnikatelské činnosti. (Synek, 2010)

Celková zadluženost

Celková zadluženost určuje, do jaké míry je majetek podniku kryt cizími zdroji. Ukazatel dává do poměru cizí kapitál a celková aktiva podniku. Obecně platí, že čím je hodnota ukazatele vyšší, tím vyšší je zadluženost podniku a riziko věřitelů. Světový průměr je mezi 30 - 60 %, proto platí, že pokud je výsledek a vývoj nižší než 60 %, jedná se o pozitivní vývoj a pokud je vyšší než 60 %, jde o vývoj negativní. Pokud

je výsledná hodnota vyšší, než je oborový průměr, může být pro podnik obtížné získat cizí kapitál, aniž by předem navýšil vlastní kapitál.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{aktiva celkem}}$$

Dlouhodobá zadluženost

Dlouhodobá zadluženost vyjadřuje, nakolik jsou aktiva společnosti kryta dlouhodobými cizími zdroji. Ty jsou tvořeny dlouhodobými obchodními závazky, úvěry a rezervami. Hodnoty dlouhodobé zadluženosti pomáhají stanovit optimální poměr mezi dlouhodobými a krátkodobými cizími zdroji. (Graham and Smart, 2011)

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \frac{\text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{aktiva celkem}}$$

Běžná zadluženost

Běžná zadluženost, jinak také krátkodobá zadluženost, dává do poměru krátkodobý cizí kapitál a celková aktiva. Mezi krátkodobý cizí kapitál patří krátkodobé závazky, běžné bankovní úvěry a pasivní přechodné a dohadné položky.

$$\text{Běžná zadluženost} = \frac{\text{krátkodobý cizí kapitál}}{\text{aktiva celkem}}$$

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování odráží finanční nezávislost podniku. Jedná se o procentní vyjádření, do jaké míry jsou aktiva podniku financována prostředky vlastníků. Čím větší je podíl vlastního kapitálu, tím větší je bezpečnostní polštář vůči ztrátám věřitelů. Proto věřitelé upřednostňují nízký ukazatel zadluženosti. Vlastníci naopak hledají větší finanční páku, aby znásobili své výnosy. Doporučená hodnota je nad 0,50, minimálně však 0,30. (Růčková, 2011)

$$\text{Míra samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}}$$

Podkapitalizování

K podkapitalizování dochází v případě, že podnik kryje část svých stálých aktiv krátkodobými zdroji. Pokud je hodnota ukazatele nižší než jedna, jedná se o podkapitalizování podniku. K podkapitalizování může dojít i v období rozvoje firmy, během kterého podnik rychle rozšiřuje výrobu a prodej. V tomto případě rostou aktiva podniku, avšak nejsou kryta finančními zdroji. Podnik kryje vlastní dlouhodobý majetek krátkodobým kapitálem, zadlužuje se a hrozí mu platební neschopnost. (Hlaváčková, 2004)

$$\text{Podkapitalizování} = \frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobý cizí majetek}}{\text{stálá aktiva}}$$

Finanční páka

Finanční páka dává do poměru celková aktiva a vlastní kapitál. Čím je finanční páka vyšší, tím vyšší je i účinnost cizích zdrojů. Ukazatel udává, kolik korun cizích zdrojů využívá jedna koruna vlastních zdrojů. Doporučuje se hodnota 1,7–2,0. (Šafařík, Hlaváčková, Březina, 2015)

$$FP = \frac{\sum \text{aktiv}}{\text{vlastní kapitál}}$$

1.10.3.4 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity, nazývané také platební schopnosti, udávají schopnost podniku hradit své splatné závazky. Informují, zda bude firma schopna vyrovnat své dluhy, kdyby nastala doba jejich splacení. Pokud by podnik nebyl schopný splácet své závazky, může situace skončit až bankrotem. (Brealey, 2001)

Likvidita je důležitá pro dlouhodobou existenci podniku. Je však v protikladu s rentabilitou, jelikož aby podnik byl likvidní, musí mít vázán určitý objem prostředků v oběžných aktivech, zásobách, pohledávkách a na účtu. V souvislosti s platební schopností podniku se vyskytují tři základní pojmy:

- Solventnost je obecná schopnost podniku získávat prostředky na úhradu svých závazků. Jedná se o relativní přebytek aktiv nad hodnotou závazků.
- Likvidita je momentální schopnost hradit veškeré splatné závazky. Likvidita je měřítkem krátkodobé nebo okamžité platební schopnosti podniku.

- Likvidnost vyjadřuje schopnost přeměny majetku do peněžní podoby. Majetek je tím likvidnější, čím vyšší tuto schopnost má. Například zásoby jsou likvidnější než hmotný investiční majetek.

Aby firma dokázala včas hradit své závazky, musí mít část svých aktiv ve vysoce likvidní formě. Z toho vyplývá, že likvidita je podmínkou solventnosti. Příkladem vysoce likvidních aktiv jsou například krátkodobé cenné papíry. Naopak stroje nebo zařízení se vyznačují nízkou likviditou. Existují tři stupně likvidity podniku. (Živělová, 1998)

Běžná likvidita

Běžná likvidita udává, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky podniku, resp. kolika korunami oběžných aktiv je kryta jedna koruna závazků. Tento ukazatel měří platební schopnost kratšího období, obvykle se počítá měsíčně. Doporučená hodnota běžné likvidity je v rozmezí 1,5–2,5. Optimální poměr oběžných aktiv a krátkodobých závazků je 2:1. Běžná likvidita má omezenou vypovídající schopnost, jelikož nebere na zřetel strukturu oběžných aktiv z hlediska jejich likvidnosti a strukturu krátkodobých závazků z hlediska doby jejich splatnosti. (Šafařík, 2014)

$$BL = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita je měřítkem okamžité solventnosti a poměřuje pouze pohotová oběžná aktiva (peněžní prostředky, obchodovatelné cenné papíry a pohledávky) s krátkodobými závazky. Doporučená hodnota pohotové likvidity by se měla podle Kislingerové (2010) pohybovat v rozmezí 0,7–1,0. Vysoce agresivní strategie doporučuje výsledek 0,4–0,7 a konzervativní strategie 1,1–1,5.

Pokud je hodnota pohotové likvidity výrazně nižší než hodnota likvidity běžné, znamená to, že podnik má nadměrný stav zásob. Tento jev se vyskytuje zejména u obchodních společností, kde je pravděpodobná velká rotace zásob, které jsou tím pádem dostatečně likvidní. (Gallagher, 2007)

$$PL = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Hotovostní likvidita

Hotovostní likvidita, také okamžitá nebo peněžní, vyjadřuje schopnost firmy hradit právě splatné závazky. Ukazatel dává do poměru finanční majetek (peníze v hotovosti a na běžných účtech a jejich ekvivalenty, např. volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry, splatné dluhy, směnečné dluhy a šeky) a krátkodobé závazky. (Vance, 2003)

Názory na doporučenou hodnotu ukazatele se různí. Za optimální je bráno rozmezí 0,2–0,5. (Synek, 2010)

$$HL = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

1.11 Metody soustav ukazatelů

Metody soustav ukazatelů, označované též jako modely finanční analýzy, vzájemně kombinují rozdílové a poměrové ukazatele. Podstatou těchto soustav je vypracování jednoduchého modelu, který zobrazuje vzájemné vazby mezi dílčími ukazateli vyššího řádu. Tyto ukazatele lze následně rozkládat do detailů. Čím více ukazatelů je v modelu použito, tím detailnější je rozbor finanční situace podniku, avšak orientace a výsledné hodnocení firmy je ztíženo.

Modely finanční analýzy by měly vysvětlovat vliv změny jednoho nebo více ukazatelů na celkové hospodaření firmy, zjednodušit analýzy dosavadního vývoje firmy a poskytnout podklady pro výběr interních a externích cílů podniku. (Růčková, 2011)

Při vytváření soustav ukazatelů se rozlišují dva základní metodické přístupy:

- **soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů** – například pyramidové soustavy, které umožňují zkoumat logické a ekonomické vazby mezi ukazateli a jejich rozkladem. Mezi pyramidové modely patří například DuPont rozklad.
- **účelové výběry ukazatelů** – na základě vybraných ukazatelů hodnotí finanční situaci podniku a predikují její krizový vývoj. Dělí se na bonitní modely a bankrotní modely. (Sedláček, 2001)

1.11.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Pyramidové soustavy ukazatelů rozkládají pomocí multiplikativních nebo aditivních vazeb ukazatele na vrcholu pyramidy na dílčí ukazatele. Stručně a jasně zobrazují souvislosti mezi výkonností a finanční stabilitou firmy a mají za úkol odhalit příčiny jevů, které v podniku probíhají. Na vrcholu pyramidy většinou bývá ukazatel ROE (rentabilita vlastního kapitálu). (Kislingerová, 2010)

Rozklad ROE zobrazuje tzv. DuPont diagram, který byl poprvé použit v americké společnosti E. I. Du Pont de Nemours and Company. V prvním stupni analýzy se ukazatel ROE dělí na ziskovou marži (rentabilitu aktiv) na levé straně a na obrat celkových aktiv (finanční páku) na pravé straně. Zisková marže vyjadřuje poměr zisku a tržeb, což znamená, kolik „efektu“ dokáže podnik vyprodukovat na jednu korunu tržeb. Pokud má zisková marže klesající trend, je nutné zanalyzovat jednotlivé položky nákladů.

Na pravé straně diagramu se nachází rozvahové položky. Jsou zde vyčísleny různé druhy aktiv a zobrazen obrat celkových aktiv. Ukazatel poměru tržeb k celkovým aktivům udává schopnost podniku zajišťovat investice do aktiv při dané úrovni tržeb, tzn., jak rychle dokáže podnik „otáčet“ vložený kapitál.

Základní DuPontova rovnice má tvar:

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \cdot \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{aktiva}}$$

Z rovnice vyplývá, že rentabilita aktiv je kombinací ziskovosti tržeb a obratu kapitálu. Vysoká ziskovost tržeb může být dosažena dobrým hospodařením s náklady a kontrolou vynaložených prostředků nebo spotřeby materiálu, vysoký obrat kapitálu je zajištěn efektivním využitím podnikového majetku. Jelikož většina podniků využívá nejenom vlastní kapitál, ale také kapitál cizí, je nutné DuPontovu rovnici rozšířit na tvar:

$$ROE = ROA \cdot \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \cdot \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \cdot \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Z rozšířeného tvaru rovnice je zřejmé, že výnosnost vlastního kapitálu je součinem rentability tržeb, obratu celkových aktiv a finanční páky. Lze tedy říci, že vyšší zadluženost podniku má pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu, avšak podnik

musí vyprodukovat tolik zisku, aby jím dokázal pokrýt úrokovou sazbu dluhu. (Šafařík, Hlaváčková, Březina, 2015)

1.11.2 Bonitní modely

Bonitní modely diagnostikují bonitu podniku neboli jeho finanční zdraví. K tomu používají bodovací techniky a podnik je srovnáván s jinými firmami ve stejném oboru. Existuje mnoho typů bonitních modelů – Kralickův Quick test, metoda jednoduchého podílu, metoda normované proměnné nebo metoda vzdálenosti od fiktivního objektu.

Kralickův Quick test

Přestože test obsahuje pouze čtyři ukazatele jeho vypovídající schopnost je vysoká. Každý ukazatel zastupuje jednu z oblastí finanční analýzy – financování, rentabilitu, likviditu a výnos. K hodnocení jednotlivých ukazatelů se používá stupnice s hodnotami od jedné (velmi dobrý) do pěti (hrozba insolvence). Výsledná známka je dosažena aritmetickým průměrem všech čtyř dílčích známek. Výhodou tohoto testu je rychlost ohodnocení zkoumaného podniku. (Vochozka, 2011)

1.11.3 Bankrotní modely

Bankrotní modely mají za úkol upozornit na riziko finanční tísně podniku. Předpovědi finanční tísně vycházejí ze dvou typů modelů. Jednorozměrný typ se pokouší najít jednoduchou charakteristiku, která dokáže rozpoznat podniky, ocitající se ve finanční tísně mezi těmi finančně zdravými. Nevýhodou tohoto typu modelů je, že stejný podnik může být podle různých ukazatelů zařazen jak mezi podniky finančně zdravé tak mezi podniky problémové.

Proto byl vynalezen druhý typ modelů, vícerozměrné, které který při zhodnocení finančního zdraví firmy používá model sestavený z více charakteristik. Těmto charakteristikám jsou přiřazovány různé stupně váhy. Problémem je odhadnutí vah jednotlivých poměrových ukazatelů, konkrétní výběr těchto ukazatelů a stanovení charakteru modelu. (lineární či nelineární). (Rejnuš, 2014)

Altmanův index (Z-skóre)

Altmanův index či Altmanův model je statistická metoda, vynalezená profesorem Edwardem Altmanem, která pomocí rozdílných charakteristik třídí podniky do několika pásem – pásmo bankrotu, šedé zóny a prosperity. Cílem indexu je pomocí jedné výsledné hodnoty stanovit finanční stav a zdraví firmy. Podle výsledné hodnoty lze předpovědět, zda se jedná o firmu do budoucna prosperující anebo směřující k bankrotu. (Bragg, 2010)

Edward Altman vybral 22 poměrových ukazatelů, které rozdělil do skupin zadluženost, rentabilita, likvidita, solventnost a aktivita a testoval je na dvou skupinách firem, přičemž jednu skupinu tvořily bankrotující podniky. Z původních 22 ukazatelů jich bylo vybráno pět, které nejlépe předpovídají bankrot, a každému ukazateli byl přiřazen specifický koeficient. Rovnice byla sestavena v roce 1968 pro dva typy podniků – podniky veřejně obchodovatelné na burze a podniky, které nejsou veřejně obchodovatelné na burze. (Horová a Hrdý, 2010)

Altmanův index pro společnosti obchodovatelné na burze:

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 X_4 + 0,999 X_5$$

X_1 = čistý pracovní kapitál / aktiva celkem

X_2 = nerozdělený zisk minulých let / aktiva celkem

X_3 = EBIT (zisk před zdaněním + nákladové úroky) / aktiva celkem

X_4 = vlastní kapitál / cizí zdroje

X_5 = tržby / aktiva celkem (Altman, Caouette, Iarayanan, 2008)

Altmanův index byl navržen pro společnosti činné na americkém trhu. Jelikož český trh se od toho amerického odlišuje, bývá často kritizována nevhodnost tohoto typu indexu. Pro společnosti činné na českém trhu byla rovnice doplněna o podíl závazků po lhůtě splatnosti na celkových výnosech, jelikož platební neschopnost má na hospodaření podniku velký vliv. Upravená rovnice má následující podobu:

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 X_4 + 0,999 X_5 + 1,0 X_6$$

(Šafařík, Hlaváčková, Březina, 2015)

Pravidla pro vyhodnocení výsledné hodnoty:

$Z < 1,8$pásma bankrotu – podniky bezprostředně ohrožené bankrotem

$1,8 < Z < 2,9$pásma šedé zóny – nelze jednoznačně určit

$2,9 < Z$pásma prosperity – podniky s vysokou pravděpodobností přežití

Altmanův index pro soukromé společnosti, které nejsou obchodovatelné na burze:

$$Z = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,420 X_4 + 0,998 X_5$$

X_1 = čistý pracovní kapitál / aktiva celkem

X_2 = nerozdělený zisk minulých let / aktiva celkem

X_3 = EBIT (zisk před zdaněním + nákladové úroky) / aktiva celkem

X_4 = vlastní kapitál / cizí zdroje

X_5 = tržby / aktiva celkem

Pravidla pro vyhodnocení výsledné hodnoty:

$Z < 1,23$pásma bankrotu – podniky bezprostředně ohrožené bankrotem

$1,23 < Z < 2,9$...pásma šedé zóny – nelze jednoznačně určit

$2,9 < Z$pásma prosperity – podniky s vysokou pravděpodobností přežití

(Newton, 2009)

Model 2005

V roce 2005 byla vyvinuta dosud nejaktuálnější verze Altmanova indexu, který je určen pro podniky činné v oblasti služeb a na internetu. Z indexu byl odebrán pátý ukazatel (tržby/aktiva celkem), aby byl minimalizován potenciál průmyslového efektu. Tato pátá konstanta byla nahrazena konstantou standardizace modelu (3,25). Index má tvar:

$$Z = 6,56 X_1 + 3,26 X_2 + 6,27 X_3 + 1,05 X_4 + 3,25$$

X_1 = čistý pracovní kapitál / aktiva celkem

X_2 = nerozdělený zisk minulých let / aktiva celkem

X_3 = EBIT (zisk před zdaněním + nákladové úroky) / aktiva celkem

X_4 = vlastní kapitál / cizí zdroje

3,25 = konstanta standardizace modelu

Pravidla pro vyhodnocení výsledné hodnoty:

$Z \leq 5,5$pásma bankrotu – podniky bezprostředně ohrožené bankrotem

$Z \geq 5,5$pásma prosperity – podniky s vysokou pravděpodobností přežití

(Newton, 2009)

Index důvěryhodnosti IN

Index důvěryhodnosti IN byl vytvořen Inkou a Ivanem Neumaierovými, kteří vybranými matematicko-statistickými metodami testovali sto českých firem. Index důvěryhodnosti IN je speciálně upraven pro podmínky českého trhu. Podobně jako Altmanův index obsahuje poměrové ukazatele zaměřující se na výnosnost, aktivitu, likviditu a zadluženost, kterým jsou přiřazeny různé váhy.

Předností indexu je jednoduchost výpočtu, práce s veřejně dostupnými daty o podniku a možnost použití pro podniky jak obchodovatelné tak neobchodovatelné na kapitálovém trhu. (Neumaier, Neumaierová, 2005)

Postupem času byly vytvořeny čtyři verze Indexu důvěryhodnosti – IN95, IN99, IN01 a IN05 – přičemž jednotlivá čísla uvádí rok vytvoření indexu.

Index IN95

Index IN95 byl první verzí českého bankrotního modelu, navržen v roce 1995 na základě dat získaných v průběhu roku 1994. Index obsahuje šest poměrových ukazatelů, kde každý má určitou váhu. Správnost indexu byla testována na tisících firem v České republice a jeho úspěšnost se pohybovala nad 70 %. Index byl vytvořen pro celou ekonomiku, ale lze ho použít i na jednotlivá průmyslová odvětví, přičemž pro každé odvětví je váha ukazatelů jiná. Všeobecný Index IN95 pro ekonomiku České Republiky má následující tvar:

$$IN95 = 0,22 X_1 + 0,11 X_2 + 8,33 X_3 + 0,52 X_4 + 0,10 X_5 - 16,80 X_6$$

X_1 = aktiva / cizí kapitál

X_2 = zisk před zdaněním a úroky / nákladové úroky

X_3 = zisk před zdaněním a úroky / aktiva celkem

X_4 = tržby / aktiva celkem

$X_5 = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}$

$X_6 = \text{závazky po lhůtě splatnosti} / \text{tržby}$

Pravidla pro vyhodnocení výsledné hodnoty:

$IN95 \leq 1$ firma je ohrožena vážnými finančními problémy

$1 < IN95 \leq 2$ šedá zóna – nelze jednoznačně určit

$IN95 > 2$ uspokojivá finanční situace

Index IN99

Index IN99 je na rozdíl od indexu IN95 bonitní ukazatel a je konstruován z pohledu vlastníka podniku. Jeho úspěšnost přesahuje 85 %. Je tvořen čtyřmi proměnnými a vypadá následovně:

$$IN99 = - 0,017 X_1 + 4,573 X_3 + 0,481 X_4 + 0,051 X_5$$

$X_1 = \text{aktiva} / \text{cizí kapitál}$

$X_3 = \text{EBIT (zisk před zdaněním + nákladové úroky)} / \text{aktiva celkem}$

$X_4 = \text{tržby} / \text{aktiva celkem}$

$X_5 = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}$

Pravidla pro vyhodnocení výsledné hodnoty:

$IN99 < 0,684$ podnik má zápornou hodnotu ekonomického zisku

$0,684 \leq IN99 < 1,089$ v podniku již převažují problémy

$1,089 \leq IN99 < 1,42$ situace podniku je nerozhodná, ale firma má své přednosti, i výraznější problémy

$1,42 \leq IN99 < 2,07$ situace podniku není jednoznačná, ale firma na tom není špatně

$IN99 > 2,07$ podnik má kladnou hodnotu ekonomického zisku

Index IN01

Vznikl v roce 2000 spojením dvou předchozích ukazatelů a vycházel z dat 1915 podniků. Index hodnotí schopnost podniku vytvářet pro vlastníka hodnotu a zároveň dostát svým závazkům. Model obsahuje pět ukazatelů a má následující podobu:

$$IN01 = 0,13 X_1 + 0,04 X_2 + 3,92 X_3 + 0,21 X_4 + 0,09 X_5$$

X_1 = aktiva / cizí kapitál

X_2 = zisk před zdaněním a úroky / nákladové úroky

X_3 = zisk před zdaněním a úroky / aktiva celkem

X_4 = tržby / aktiva celkem

X_5 = oběžná aktiva / krátkodobé závazky

Pravidla pro vyhodnocení výsledné hodnoty:

$IN01 \leq 0,75$podnik spěje k bankrotu

$0,75 < IN01 \leq 0,77$podnik netvoří hodnotu, ale není ohrožen bankrotem

$IN01 > 0,77$ podnik tvoří hodnotu

Index IN05

Zatím nejnovější verze modelu je aktualizací indexu IN01 a liší se pouze upraveným koeficientem ukazatele X_3 a jinou škálou výsledného hodnocení. V roce 2005 byl index použit na vzorcích z 1526 českých firem a dosáhl úspěšnosti 80 %.

$$IN05 = 0,13 X_1 + 0,04 X_2 + 3,97 X_3 + 0,21 X_4 + 0,09 X_5$$

X_1 = aktiva / cizí kapitál

X_2 = zisk před zdaněním a úroky / nákladové úroky

X_3 = zisk před zdaněním a úroky / aktiva celkem

X_4 = tržby / aktiva celkem

X_5 = oběžná aktiva / krátkodobé závazky

Pravidla pro vyhodnocení výsledné hodnoty:

$IN05 \leq 0,9$podnik spěje k bankrotu

$0,9 < IN05 \leq 1,6$podnik netvoří hodnotu, ale není ohrožen bankrotem

$IN05 > 1,6$ podnik tvoří hodnotu

(Neumaier, Neumaierová, 2005)

1.12 Elementární charakteristika časových řad

Časové řady jsou důležitá statistická data, pomocí kterých lze sledovat dynamiku jevů v čase. Časová řada je posloupnost pozorování kvantitativní charakteristiky uspořádaná v čase od minulosti do přítomnosti. Mezi základní charakteristiky časových řad patří míry dynamiky, které umožňují charakterizovat základní rysy "chování" časových řad a formulovat jistá kritéria pro jejich modelování.

Důležitou mírou dynamiky časových řad je koeficient růstu, někdy nazývaný tempo růstu. Značí se k_t a vypočte pomocí vzorce:

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}}$$

Pokud se tento koeficient vynásobí stem, udává na kolik procent hodnoty v čase $t - 1$ vzrostla hodnota v čase t . Průměrný koeficient růstu nebo průměrné tempo růstu je geometrický průměr jednotlivých koeficientů růstu. Vzorec pro výpočet je:

$$\bar{k} = \sqrt[t-1]{k_2 \cdot k_3 \cdot \dots \cdot k_T} = \sqrt[t-1]{\frac{y_T}{y_1}}$$

(Artl, Artlová, Rublíková, 2002)

2 Materiál a metodika

2.1 Materiál

Základními materiály pro vypracování teoretické části diplomové práce byly publikace od Ing. Šafaříka, Prof. Živělové, Prof. Kislingerové a Doc. Neumaierové.

Při psaní diplomové práce vycházel autor z následujících legislativních předpisů:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- prováděcí vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.,
- zákon č. 221/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony,
- prováděcí vyhláška č. 250/2015 Sb., která novelizuje vyhlášku č. 500/2002 Sb.,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU, o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků,
- opatření čj. 281/97 417/2001, kterým se stanoví obsah účetní závěrky pro podnikatele.

Pro odvětvové porovnání byl využit benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA, který je dostupný na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. V roce 2012 byl tento systém inovován a doplněn o odvětvovou klasifikaci CZ-NACE. Benchmarkingový diagnostický systém vznikl spoluprací Ministerstva průmyslu a obchodu a Doc. Ing. Inkou Neumaierovou, CSc. a Ing. Ivanem Neumaierem z Vysoké školy ekonomické, kteří jsou autory metodiky INFA. Veškerá data o podnicích zprostředkovává Český statistický úřad.

Veškeré informace pro vypracování finanční analýzy autor čerpal z výročních zpráv a ze zpráv auditora analyzované společnosti z let 2010 až 2014. Konkrétní data pochází z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty, viz kapitoly „Příloha 1“ a „Příloha 2“.

2.2 Metodika

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části se autor zabývá významem finanční analýzy a jejími uživateli, historií, úkoly a riziky finanční analýzy. Dále jsou popsány zdroje vstupních dat a jejich příprava a elementární metody finanční analýzy – absolutní, rozdílové, poměrové a metody soustav ukazatelů.

Úvodem do praktické části diplomové práce je seznámení se zkoumaným podnikem a následně je vypracováno několik typů analýz:

1. Analýza majetkové a kapitálové struktury:

- horizontální analýza majetku,
- horizontální analýza kapitálu,
- horizontální analýza výkazu zisku a ztráty,
- vertikální analýza majetku,
- vertikální analýza kapitálu,
- vertikální analýza výkazu zisku a ztráty.

2. Analýza rozdílových ukazatelů:

- čistý pracovní kapitál

3. Analýza poměrových ukazatelů:

- ukazatele rentability:
 - rentabilita vlastního kapitálu,
 - rentabilita aktiv,
 - rentabilita tržeb,
 - rentabilita investovaného kapitálu.
- ukazatele aktivity:
 - obrat celkových aktiv,
 - obrat stálých aktiv,
 - obrat oběžných aktiv.
 - obrat celkových zásob,
 - doba obratu zásob,
 - doba obratu pohledávek,
 - doba obratu závazků.

- ukazatele zadluženosti:
 - celková zadluženost,
 - dlouhodobá zadluženost,
 - běžná zadluženost,
 - koeficient samofinancování,
 - podkapitalizování,
 - finanční páka.

- ukazatele likvidity:
 - běžná likvidita,
 - pohotová likvidita,
 - hotovostní likvidita.

4. Predikce finanční tísně podniku: - Altmanův index,
 - Index důvěryhodnosti IN95, IN99 a IN05.

Na ukazatel čistého pracovního kapitálu a poměrové ukazatele byly aplikovány elementární charakteristiky časových řad.

V následné diskuzi se autor zabývá zjištěnými výsledky a vývojem finanční situace v podniku v rámci referenčního období. Je provedeno odvětvové porovnání vybraných ukazatelů a v kapitole 4.1 „Využití výsledků v praxi“ upozorňuje autor na tři rizikové oblasti finanční analýzy a navrhuje opatření k jejich zlepšení.

3 Výsledky

3.1 Představení společnosti JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o.

Společnost JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o. (dále jen „společnost JELÍNEK“) je rodinná firma zaměřená na výrobu a prodej nábytku a matrací. Sídlo firmy se nachází ve Valašském Meziříčí a v roce 2015 měla 61 zaměstnanců. Společnost vlastní tři podnikové prodejny, ve Valašském Meziříčí, v Praze a v Brně a dodává nábytek do 41 specializovaných prodejen.

Obr. 1: Logo společnosti

Zdroj: www.jelinek.eu

Současná nabídka firmy obsahuje postele a ložnicový nábytek, jídelní stoly a židle, křesla a obývací stěny, polohovací rošty a matrace. Kromě toho nabízí firma i odborné poradenství, dopravu, montáž a servis. Výrobní hala disponuje mimo jiné moderní linkou na povrchové dokončování nábytku a dvěma počítačem řízenými obráběcími centry. Firma má k dispozici také temperovaný expediční sklad. Přes trend zvyšující se modernizace výroby dbá vedení společnosti na vysokou manuální zručnost a odbornou způsobilost svých pracovníků.

Historie firmy se datuje do konce 19. století, konkrétně roku 1897, kdy si Josef Volek v Horní Bečvě založil stolařskou živnost. Později se přesunul do Vigantic a následně do Valašského Meziříčí. Volek rozšířil portfolium své společnosti na kompletní zakázkovou výrobu a na konci dvacátých let dvacátého století patřila k úspěšným podnikům v kraji. Stylový nábytek dodávala firma nejenom do soukromých interiérů ale také do veřejných prostor bank, úřadů nebo pojišťoven. V roce 1933 ukončila činnost firmy Spořitelna, kde si Josef Volek vzal příliš vysoký úvěr, který nebyl, v době hospodářské krize, schopný splácet.

V roce 1938 získal podnik Jindřich Jelínek, zeť Josefa Volka, a založil firmu „Jindřich Jelínek - výroba nábytku“. Podařilo se mu postupně splatit veškeré závazky a také zmodernizovat zařízení. V roce 1951 byla společnost znárodněna a činnost firmy byla na čtyřicet let pozastavena.

Obr. 2: Komoda vyrobená ve 30. letech 20. století
Zdroj: www.jelinek.eu

Roku 1991 začali Tomáš a Daniel Jelínkové, vnuci Jindřicha Jelínka, pracovat na obnově rodinné firmy. Byla zmodernizována truhlářská dílna a důraz byl opět kladen na kvalitu před kvantitou, která byla upřednostňována během komunistického režimu. Firma uvedla na trh ortopedický rošt s matrací a výrobky z vrstveného ohýbaného dřeva. V roce 1995 byla započata celková rekonstrukce výrobního areálu, která byla dokončena o rok později.

Obr. 3: Areál společnosti ve Valašském Meziříčí
Zdroj: www.jelinek.eu

Roku 2005 byl zahájen export do zemí Evropské unie. V roce 2014 začala spolupráce s designérem architektem Jaroslavem Juřicou, který navrhl exkluzivní ložnici LaVista. Tato kolekce získala mj. ocenění Nábytek roku 2015 a zcela se odlišovala od tehdejší nabídky. V podobném stylu byla v roce 2015 uvedena ložnice Amanta. Vedení firmy se zaměřilo na zcela novou koncepci návrhu produktů a snaží se sledovat nejnovější trendy v oblasti designu nábytku.

Každoročně se firma účastní výstav a veletrhů v České republice, například Designblok a ForInterior v Praze, Zlin Design Week ve Zlíně nebo brněnského Mobitexu a nábytek je pravidelně oceňován. Mezi získané ocenění patří prestižní ceny jako „ČESKÁ KVALITA NÁBYTEK“ nebo „Nábytek roku 2015“.

„Poctivou prací získat důvěru zákazníků“ - Jindřich Jelínek, 1938

Základní údaje

Obchodní jméno účetní jednotky:	JELÍNEK - výroba nábytku s. r. o.
Sídlo účetní jednotky:	Valašské Meziříčí, Masarykova 672
IČO:	42866022
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
Datum vzniku:	31. 10. 1991
Předmět podnikání:	truhlářství (výroba nábytku)
Statutární orgán:	Daniel Jelínek – jednatel Ing. Tomáš Jelínek – jednatel
Základní kapitál:	20 000 000,- Kč

Právní úpravu společnosti vymezuje zákon č.90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

Podle § 1b zákona č. 221/2015 Sb., o účetnictví, je společnost JELÍNEK klasifikována jako malá účetní jednotka.

3.2 Analýza majetkové a kapitálové struktury podniku

Analýza byla provedena za účelem prvotní orientace v hospodaření společnosti JELÍNEK. Referenčním obdobím analýzy jsou roky 2010 až 2014. Změny v majetkové a kapitálové struktuře jsou vypočteny pomocí horizontální a vertikální analýzy. Zdrojem veškerých dat je rozvaha a výkaz zisku a ztráty společnosti JELÍNEK poskytnuta s písemným souhlasem majitelem společnosti.

3.2.1 Horizontální analýza majetku

V tabulce č. 3 jsou uvedeny hodnoty vybraných položek aktiv v tis. Kč, v tabulce č. 4 je zpracována horizontální analýza těchto položek.

Tab. 3: Finanční vyjádření vybraných položek majetkové struktury podniku

Položka	Rok				
	2010	2011	2012	2013	2014
Aktiva celkem	148 490	129 444	122 881	117 116	113 617
Aktiva stálá	106 643	86 838	83 161	78 607	76 377
Dlouhodobý majetek nehmotný	299	168	57	0	0
Dlouhodobý majetek hmotný	106 219	86 540	82 978	78 470	76 238
Dlouhodobý majetek finanční	125	129	126	137	139
Aktiva oběžná	40 567	41 966	39 378	38 306	37 037
Zásoby	24 778	26 294	23 777	24 429	21 196
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	7 215	6 083	5 412	3 305	3 011
Krátkodobý finanční majetek	8 574	9 589	10 189	10 572	12 830
Ostatní aktiva	1 260	640	342	203	203

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Tab. 4: Horizontální analýza aktiv

Položka	Změna 2011/2010		Změna 2012/2011		Změna 2013/2012		Změna 2014/2013	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Aktiva celkem	-19 046	-12,83	-6 563	-5,07	-5 765	-4,69	-3 499	-2,99
Aktiva stálá	-19 805	-18,57	-3 677	-4,23	-4 554	-5,48	-2 230	-2,84
Dlouhodobý majetek nehmotný	-131	-43,81	-111	-66,07	-57	-100,00	0	0,00
Dlouhodobý majetek hmotný	-19 679	-18,53	-3 562	-4,12	-4 508	-5,43	-2 232	-2,84
Dlouhodobý majetek finanční	4	3,20	-3	-2,33	11	8,73	2	1,46
Aktiva oběžná	1 399	3,45	-2 588	-6,17	-1 072	-2,72	-1 269	-3,31
Zásoby	1 516	6,12	-2 517	-9,57	652	2,74	-3 233	-13,23
Dlouhodobé pohledávky	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Krátkodobé pohledávky	-1 132	-15,69	-671	-11,03	-2 107	-38,93	-294	-8,90
Krátkodobý finanční majetek	1 015	11,84	600	6,26	383	3,76	2 258	21,36
Ostatní aktiva	-620	-49,21	-298	-46,56	-139	-40,64	0	0,00

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Celková finanční hodnota aktiv v rámci referenčního období poklesla o 23,48 %. Největší úbytek byl zaznamenán mezi lety 2010 a 2011, kdy hodnota celkových aktiv klesla o 19 046 tis. Kč. V následujících letech nebyl pokles tak vysoký a postupně se zpomaloval, až se dostal v roce 2014 na -2,99 % oproti roku předcházejícímu. Celkově se hodnota dlouhodobých aktiv snížila o 28,38 %. Dlouhodobý nehmotný majetek klesl na nulovou hodnotu a položka dlouhodobého hmotného majetku vykázala snížení o 28,63 %. Také oběžná aktiva ztratila v průběhu referenčního období hodnotu, konkrétně o 8,70 %. Největší úbytek zaznamenaly krátkodobé pohledávky (-58,26 %). Naopak u krátkodobého finančního majetku došlo k nárůstu o 49,63 %. Znatelný úbytek vykázala položka ostatních aktiv, kde došlo ke snížení o 83,89 %.

V roce 2011 zaznamenala největší pokles ostatní aktiva, kde hodnota této položky klesla o 49,21 %. Na úbytku dlouhodobých aktiv se projevil jak pokles dlouhodobého nehmotného majetku, kde došlo ke snížení o 43,81 %, tak dlouhodobého hmotného majetku (-18,53 %). Naopak hodnota oběžných aktiv narostla o 3,20 % a krátkodobého finančního majetku o 11,84 %. Značný pokles nastal u hodnoty krátkodobých pohledávek, která byla oproti předcházejícímu roku snížena o 15,69 %.

V roce 2012 pokračoval pokles majetkové struktury podniku. Finanční hodnota celkových aktiv klesla oproti roku 2011 o 5,07 %. Vysoký pokles zaznamenala položka dlouhodobého nehmotného majetku, kde došlo ke snížení o 66,07 % a ostatních aktiv o 46,56 %. Oproti roku předcházejícímu se do negativních čísel dostala i aktiva oběžná, která vykázala pokles o 6,26 %. Jedinou položkou aktiv, která vzrostla, byl finanční majetek, kde došlo k nárůstu o 600 tis. Kč.

V roce 2013 došlo k meziročnímu snížení celkových aktiv o 4,69 %. Hodnota dlouhodobého nehmotného majetku klesla na nulu a došlo ke zvýšení dlouhodobého finančního majetku o 8,73 %. Hodnota oběžných aktiv opět poklesla, v důsledku výrazného meziročního snížení hodnoty krátkodobých pohledávek, o 38,93 %. Nadále pokračoval záporný trend u položky ostatních aktiv. V roce 2013 klesla o 139 tis. Kč.

Rok 2014 vykázal nejmenší meziroční pokles (-2,99 %) celkových aktiv za celé referenční období. Hodnota dlouhodobých aktiv se snížila pouze o 2,84 % a dlouhodobý finanční majetek zaznamenal nepatrný nárůst. Oběžná aktiva vykázala pokles o 3,31 %

a zásoby o 13,23 %. Naopak lze pozorovat nárůst krátkodobého finančního majetku o 21,36 %, což ve finančním vyjádření znamená částku 2 258 tis. Kč.

3.2.2 Horizontální analýza kapitálu

Horizontální analýza kapitálu je znázorněna v tabulce č. 6, tabulka č. 5 uvádí peněžní vyjádření vybraných položek pasiv v tis. Kč.

Tab. 5: Finanční vyjádření vybraných položek kapitálové struktury podniku

Položka	Rok				
	2010	2011	2012	2013	2014
Pasiva celkem	148 490	129 444	122 881	117 116	113 617
Vlastní kapitál	107 583	103 678	102 236	100 781	100 795
Základní kapitál	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Kapitálové fondy	95	99	96	107	109
Rezervní fondy	2 250	2 250	2 250	2 250	2 250
Výsledek hospodaření minulých let	83 865	85 240	81 327	79 890	78 426
Výsledek hospodaření běžného období	1 372	-3 911	-1 437	-1 466	10
Cizí zdroje	40 602	24 889	20 529	15 990	12 473
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	1 867	1 035	1 115	377	377
Krátkodobé závazky	7 736	4 854	5 014	4 813	4 896
Bankovní úvěry a výpomoci	31 000	19 000	14 400	10 800	7 200

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Tab. 6: Horizontální analýza pasiv

Položka	Změna 2011/2010		Změna 2012/2011		Změna 2013/2012		Změna 2014/2013	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Pasiva celkem	-19 046	-12,83	-6 563	-5,07	-5 765	-4,69	-3 499	-2,99
Vlastní kapitál	-3 905	-3,63	-1 442	-1,39	-1 455	-1,42	14	0,01
Základní kapitál	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Kapitálové fondy	4	4,21	-3	-3,03	11	11,46	2	1,87
Rezervní fondy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
VH minulých let	1 375	1,64	-3 913	-4,59	-1 437	-1,77	-1 464	-1,83
VH běžného období	-5 283	-385,06	2 474	-63,26	-29	2,02	1 476	100,68
Cizí zdroje	-15 713	-38,70	-4 360	-17,52	-4 539	-22,11	-3 517	-21,99
Rezervy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Dlouhodobé závazky	-832	-44,56	80	7,73	-738	-66,19	0	0,00
Krátkodobé závazky	-2 882	-37,25	160	3,30	-201	-4,01	83	1,72
Bankovní úvěry a výpomoci	-12 000	-38,71	-4 600	-24,21	-3 600	-25,00	-3 600	-33,33

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

V rámci referenčního období došlo k celkovému poklesu pasiv o 35 873 tis. Kč. Kapitálové fondy zaznamenaly nárůst o 14,74 %, hodnota rezervních fondů se celých pět let nezměnila a zůstala na částce 2 250 tis. Kč. Značný pokles zaznamenal výsledek hospodaření z běžného období, v posledním roce se však jeho hodnota opět dokázala dostat do kladných čísel. Cizí zdroje zaznamenaly celkový propad o 69,28 %, což bylo způsobeno vysokým poklesem hodnoty dlouhodobých závazků (o 79,81 %). Úbytek vykázala také hodnota krátkodobých závazků (36,71 %) a bankovních úvěrů a výpomocí. (76,77 %)

Celková finanční hodnota pasiv v roce 2011 klesla oproti roku 2010 o 12,83 %. Vlastní kapitál vykázal ztrátu 3 905 tis. Kč, kde se nejvíce projevilo snížení hodnoty výsledku hospodaření z běžného období o 385,06 %. Hodnota cizích zdrojů klesla o 15 713 tis. Kč, což v procentuálním vyjádření činilo propad o 38,70 %. Největší dopad na pokles cizích zdrojů mělo zejména snížení bankovních úvěrů a výpomocí (o 12 000 tis. Kč), pokles zaznamenaly i položky dlouhodobých a krátkodobých závazků.

V roce 2012 klesla celková hodnota aktiv o 5,07 %. Největší zásluhu na poklesu vlastního kapitálu měl výsledek hospodaření z minulých let. Cizí zdroje vykázaly propad o 17,52 %, na čemž se největší měrou podílely bankovní úvěry a výpomoci. Naopak hodnota dlouhodobých závazků narostla o 80 tis. Kč.

V roce 2013 došlo k dalšímu úbytku hodnoty celkových pasiv (o 4,69 %). Z velké míry se na tom podílelo snížení cizích zdrojů o 4 539 tis. Kč. Vlastní kapitál poklesl o 1 455 tis. Kč v důsledku nízkého výsledku hospodaření minulých let. Došlo také k navýšení kapitálových fondů o 11 tis. Kč. Hodnota cizích zdrojů poklesla oproti roku 2012 o 22,11 %. Značný pokles nastal u dlouhodobých závazků (-66,19 %), položka bankovních úvěrů vykázala propad o 25 %.

V roce 2014 byl zaznamenán nejnižší úbytek celkové hodnoty pasiv (-2,99 %). Hodnotu vlastního kapitálu opět ovlivnil výsledek hospodaření z minulých let. Výsledek hospodaření za běžné období vykázal poprvé v rámci referenčního období kladnou hodnotu (10 tis. Kč). Cizí zdroje zaznamenaly pokles o 21,99 %. Došlo k nepatrnému nárůstu krátkodobých závazků a k třetinovému snížení bankovních úvěrů a výpomocí.

3.2.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Na tomto místě jsou uvedeny výsledky horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty. V tabulkách č. 7, č. 9 a č. 11 je znázorněno finanční vyjádření vybraných položek v tis. Kč. Horizontální analýzu nákladových položek uvádí tabulka č. 8, výnosových tabulka č. 10 a výsledku hospodaření tabulka č. 12. Všechny výsledky jsou vyjádřené v Kč i v procentech.

Tab. 7: Finanční vyjádření výnosových položek

Položka	Rok				
	2010	2011	2012	2013	2014
Celkové výnosy	103 385	89 232	67 125	59 703	67 741
Provozní výnosy	103 096	88 481	67 014	59 228	67 618
Tržby za prodej zboží	367	274	288	110	12
Výkony	88 021	73 710	64 271	56 806	65 477
<i>Tržby za prodej vl. výrobků a služeb</i>	84 175	70 665	65 372	55 959	66 580
<i>Změna stavu zásob vlastní činnosti</i>	2 381	1 991	-1 960	-45	-2 111
<i>Aktivace</i>	1 832	1 328	1 147	1 002	1 020
Přidaná hodnota	27 939	28 453	24 913	22 442	26 241
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	12 939	13 209	1 740	1 654	1 235
Ostatní provozní výnosy	1 769	1 288	715	658	894
Finanční výnosy	289	230	111	475	123
Mimořádné výnosy	0	521	0	0	0

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti JELÍNEK z let 2010–2014; vlastní zpracování

Tab. 8: Horizontální analýza výnosů

Položka	Změna 2011/2010		Změna 2012/2011		Změna 2013/2012		Změna 2014/2013	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Celkové výnosy	-14 153	-13,69	-22 107	-24,77	-7 422	-11,06	8 038	13,46
Provozní výnosy	-14615	-14,18	-21 467	-24,26	-7 786	-11,62	8 390	14,17
Tržby za prodej zboží	-93	-25,34	14	5,11	-178	-61,81	-98	-89,09
Výkony	-14 311	-16,26	-9 439	-12,81	-7 465	-11,61	8 671	15,26
<i>Tržby za prodej vl. výrobků a služeb</i>	-13 510	-16,05	-5 293	-7,49	-9 413	-14,40	10 621	18,98
<i>Změna stavu zásob vlastní činnosti</i>	-390	-16,38	-3 951	-198,44	1 915	-97,70	-2 066	4 591,11
<i>Aktivace</i>	-504	-27,51	-181	-13,63	-145	-12,64	18	1,80
Přidaná hodnota	514	1,84	-3 540	-12,44	-2 471	-9,92	3 799	16,93
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	270	2,09	-11 469	-86,83	-86	-4,94	-419	-25,33
Ostatní provozní výnosy	-481	-27,19	-573	-44,49	-57	-7,97	236	35,87
Finanční výnosy	-59	-20,42	-119	-51,74	364	327,93	-352	-74,11
Mimořádné výnosy	521	0,00	-521	-100,00	0	0,00	0	0,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti JELÍNEK z let 2010–2014; vlastní zpracování

Celkové výnosy klesly v rámci referenčního období o 34,48 %, což je ve finančním vyjádření 35 644 tis. Kč. Největší propad byl zaznamenán v roce 2012, kdy hodnota výnosů klesla meziročně o 24,77 %. Naopak v roce 2014 byla změna poprvé kladná a celkové výnosy vzrostly o 13,46 %. Tržby za prodej zboží vykázaly největší propad v roce 2013, kdy klesly o 178 tis. Kč. Hodnota výkonů během referenčního období klesala, až v roce 2014 přišel nárůst, což se projevilo navýšením o 8 671 tis. Kč. Největší podíl na tom mělo zvýšení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb o 18,98 %. Přidaná hodnota zaznamenala podobný průběh jako výkony. V letech 2012 a 2013 se pohybovala v záporných hodnotách, v roce 2014 přišel 16,93% nárůst na hodnotu 3 799 tis. Kč oproti předešlému roku.

Tab. 9: Finanční vyjádření nákladových položek

Položka	Rok				
	2 010	2 011	2 012	2 013	2 014
Celkové náklady	100 567	93 384	67 882	61 190	67 880
Provozní náklady	99 536	92 979	67 543	60 799	67 606
Náklady vynaložené na prodané zboží	282	211	218	99	9
Výkonová spotřeba	60 449	45 531	39 428	34 474	39 248
<i>Spotřeba materiálu a energie</i>	44 222	35 402	32 337	28 243	31 889
<i>Služby</i>	16 227	10 129	7 091	6 231	7 359
Osobní náklady	27 878	22 943	21 231	18 381	20 645
<i>Mzdové náklady</i>	19 909	16 618	15 749	13 369	15 161
<i>Náklady na soc. a zdrav. pojištění</i>	7 016	5 986	5 425	4 748	5 338
<i>Sociální náklady</i>	953	339	57	64	146
Daně a poplatky	600	627	508	514	510
Odpisy dlouhodobého majetku	4 073	5 414	4 589	4 565	4 437
Zůstatková cena prodaného dl. majetku	4 892	16 438	566	506	601
Změna stavu rezerv	-403	527	149	788	-508
Ostatní provozní náklady	1 765	1 288	854	1 472	2 664
Finanční náklady	811	405	339	391	274
Daň z příjmů za běžnou činnost	522	-831	80	-738	0
Mimořádné náklady	220	0	0	0	0

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti JELÍNEK z let 2010–2014; vlastní zpracování

Tab. 10: Horizontální analýza nákladů

Položka	Změna 2011/2010		Změna 2012/2011		Změna 2013/2012		Změna 2014/2013	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Celkové náklady	-7 183	-7,14	-25 502	-27,31	-6 692	-9,86	6 690	10,93
Provozní náklady	-6 557	-6,59	-25 436	-27,36	-6 744	-9,98	6 807	11,20
Náklady vynaložené na prodané zboží	-71	-25,18	7	3,32	-119	-54,59	-90	-90,91
Výkonová spotřeba	-14 918	-24,68	-6 103	-13,40	-4 954	-12,56	4 774	13,85
<i>Spotřeba materiálu a energie</i>	-8 820	-19,94	-3 065	-8,66	-4 094	-12,66	3 646	12,91
<i>Služby</i>	-6 098	-37,58	-3 038	-29,99	-860	-12,13	1 128	18,10
Osobní náklady	-4 935	-17,70	-1 712	-7,46	-2 850	-13,42	2 264	12,32
<i>Mzdové náklady</i>	-3 291	-16,53	-869	-5,23	-2 380	-15,11	1 792	13,40
<i>Náklady na soc. a zdrav. pojištění</i>	-1 030	-14,68	-561	-9,37	-677	-12,48	590	12,43
<i>Sociální náklady</i>	-614	-64,43	-282	-83,19	7	12,28	82	128,13
Daně a poplatky	27	4,50	-119	-18,98	6	1,18	-4	-0,78
Odpisy dlouhodobého majetku	1 341	32,92	-825	-15,24	-24	-0,52	-128	-2,80
Zůstatková cena prodaného dl. majetku	11 546	236,02	-15 872	-96,56	-60	-10,60	95	18,77
Změna stavu rezerv	930	-230,77	-378	-71,73	639	428,86	-1 296	-164,47
Ostatní provozní náklady	-477	-27,03	-434	-33,70	618	72,37	1 192	80,98
Finanční náklady	-406	-50,06	-66	-16,30	52	15,34	-117	-29,92
Daň z příjmů za běžnou činnost	-1 353	-259,20	911	109,63	-818	-1 022,50	738	-100,00
Mimořádné náklady	-220	-100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti JELÍNEK z let 2010–2014; vlastní zpracování

Celkové náklady vykázaly v rámci referenčního období pokles o 32 687 tis. Kč, v procentuálním vyjádření o 32,50 %. Největší podíl na tom mělo snížení hodnoty provozních nákladů, konkrétně spotřeby materiálu a energie o 27,89 %, služeb o 54,65 % a mzdových nákladů o 23,85 % v důsledku propouštění zaměstnanců.

Tab. 11: Finanční vyjádření výsledku hospodaření

Položka	Rok				
	2 010	2 011	2 012	2 013	2 014
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	1 596	-4 433	-1 439	-1 464	10
Provozní výsledek hospodaření	3 958	-4 124	-529	-1 891	440
Finanční výsledek hospodaření	-1 840	-1 440	-830	-311	-430
Daň z příjmu	522	-831	80	-738	0
Mimořádný výsledek hospodaření	-220	521	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	1 376	-3 912	-1 439	-1 464	10

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti JELÍNEK z let 2010–2014; vlastní zpracování

Tab. 12: Horizontální analýza výsledku hospodaření

Položka	Změna 2011/2010		Změna 2012/2011		Změna 2013/2012		Změna 2014/2013	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-6 029	-377,76	2 994	-67,54	-25	1,74	1 474	100,68
Provozní výsledek hospodaření	-8 082	-204,19	3 595	-87,17	-1 362	257,47	2 331	123,27
Finanční výsledek hospodaření	400	-21,74	610	-42,36	519	-62,53	-119	38,26
Daň z příjmu	-1 353	-259,20	911	-109,63	-818	-1 022,50	738	100,00
Mimořádný výsledek hospodaření	741	-336,82	-521	-100,00	0	0,00	0	0,00
Výsledek hospodaření za účetní období	-5 288	-384,30	2 473	-63,22	-25	1,74	1 474	100,68

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti JELÍNEK z let 2010–2014; vlastní zpracování

Výsledek hospodaření za účetní období zaznamenal v roce 2011 značný propad (-385,06 %). Poté se situace zlepšila, v roce 2013 se udržela na téměř neměnné úrovni oproti předcházejícímu roku a v posledním roce referenčního období přišel nárůst o 100,68 % a hodnota ukazatele se znovu dostala nad nulovou hranici. Finanční výsledek hospodaření byl během celých pěti let záporný, ovšem hodnota tohoto ukazatele byla oproti roku 2010 zmírněna o 76,63 %.

3.2.4 Vertikální analýza majetku

Vertikální analýza zobrazuje relativní strukturu účetních výkazů a vyjadřuje procentuální zastoupení jednotlivých položek. Vertikální analýzu aktiv zobrazuje tabulka č. 13.

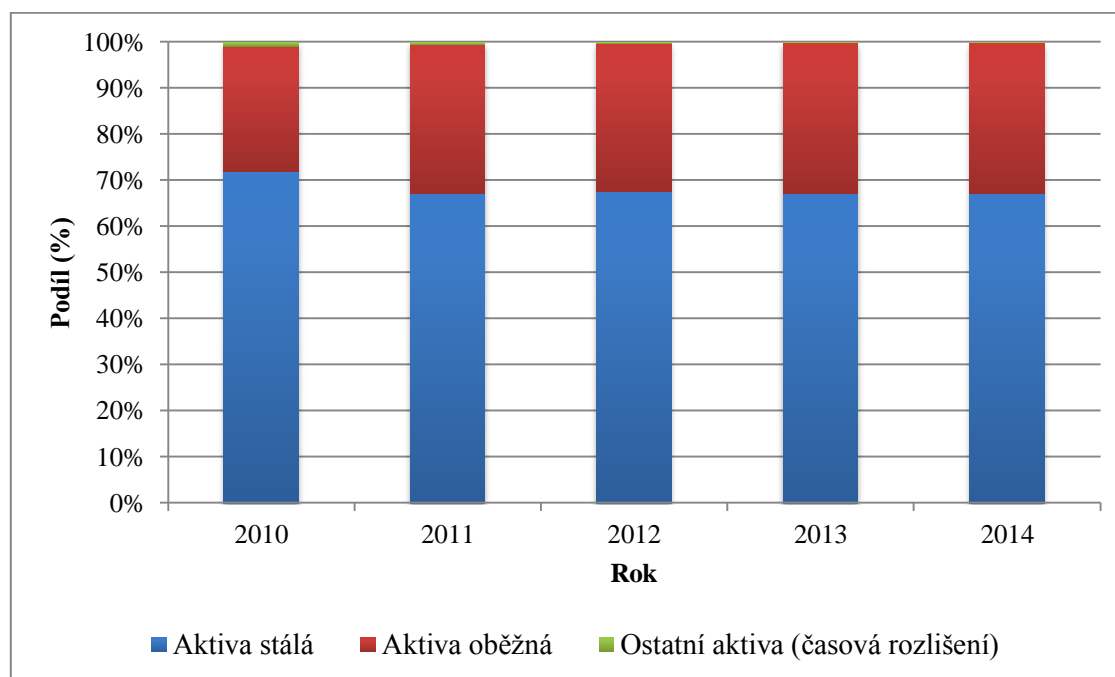
Tab. 13: Vertikální analýza majetku

Položka	Podíl v %				
	2010	2011	2012	2013	2014
Aktiva celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Aktiva stálá	71,82	67,09	67,68	67,12	67,22
Dlouhodobý majetek nehmotný	0,28	0,19	0,07	0,00	0,00
Dlouhodobý majetek hmotný	99,60	99,66	99,78	99,83	99,82
Dlouhodobý majetek finanční	0,12	0,15	0,15	0,17	0,18
Aktiva oběžná	27,32	32,42	32,05	32,71	32,60
Zásoby	61,08	62,66	60,38	63,77	57,23
Dlouhodobé pohledávky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohledávky	17,79	14,50	13,74	8,63	8,13
Krátkodobý finanční majetek	21,14	22,85	25,87	27,60	34,64
Ostatní aktiva (časová rozlišení)	0,85	0,49	0,28	0,17	0,18

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

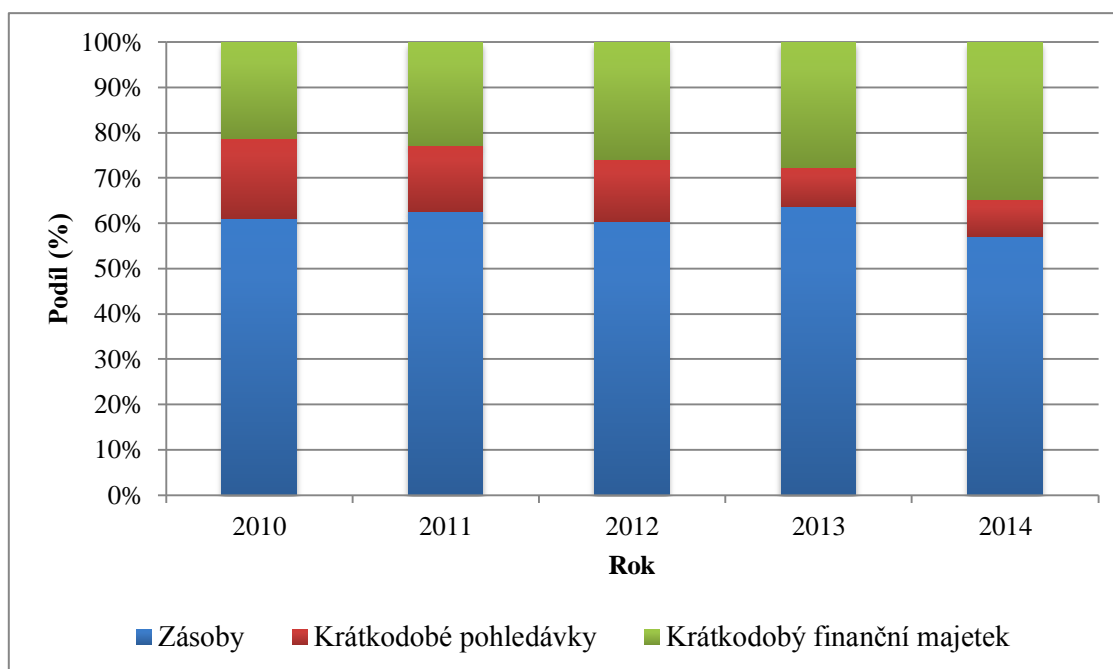
Více než dvě třetiny celkových aktiv tvořila aktiva stálá. V roce 2010 to bylo 71,82 %, v letech následujících vždy shodně 67 % a podíly se mezi sebou hodnoty lišily pouze v řádu desetin. Přes 99 % stálých aktiv bylo tvořeno dlouhodobým hmotným majetkem. Oběžná aktiva se na celkovém objemu kapitálu podílela v prvním roce 27,32 %, v následujících letech jejich podíl stoupl na 32 %. Zásoby se na celkové struktuře oběžných aktiv podílely v rozmezí 57,23 % až 63,77 %. Význam krátkodobých pohledávek v průběhu let klesal z 17,79 % na 8,13 %, naopak význam krátkodobého finančního majetku vzrostl z 21,14 % v roce 2010 na 34,64 % v roce 2014. Podíl ostatních aktiv postupně klesal z 0,85 % až na minimální hodnotu 0,18 %.

Obrázek č. 4 znázorňuje procentuální zastoupení jednotlivých druhů aktiv na celkovém objemu aktiv, obrázek č. 5 uvádí strukturu oběžného majetku v procentech v rámci referenčního období.

Obr. 4: *Majetková struktura*

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Obr. 5: *Struktura oběžného majetku*

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

3.2.5 Vertikální analýza kapitálu

Vertikální analýza vybraných položek pasiv v procentech je zobrazena v tabulce č. 14.

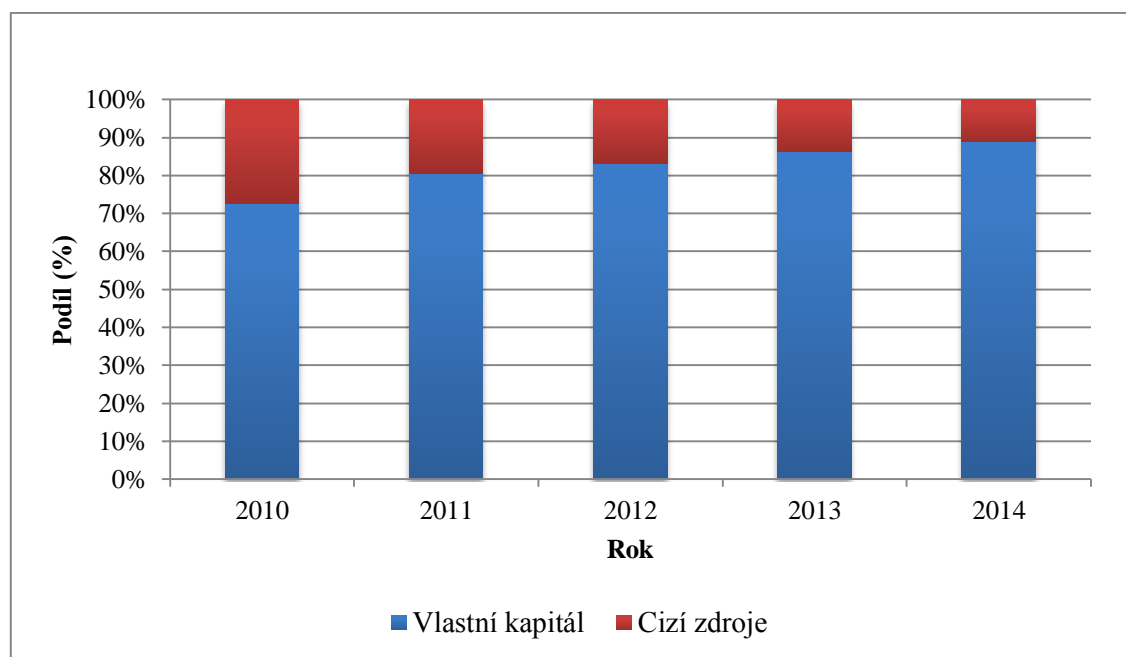
Tab. 14: *Vertikální analýza kapitálu*

Položka	Podíl v %				
	2010	2011	2012	2013	2014
Pasiva celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	72,45	80,09	83,20	86,05	88,71
Základní kapitál	18,59	19,29	19,56	19,85	19,84
Kapitálové fondy	0,09	0,10	0,09	0,11	0,11
Rezervní fondy	2,09	2,17	2,20	2,23	2,23
Výsledek hospodaření minulých let	77,95	82,22	79,55	79,27	77,81
Výsledek hospodaření běžného obd.	1,28	-3,77	-1,41	-1,45	0,01
Cizí zdroje	27,34	19,23	16,71	13,65	10,98
Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlouhodobé závazky	4,60	4,16	5,43	2,36	3,02
Krátkodobé závazky	19,05	19,50	24,42	30,10	39,25
Bankovní úvěry a výpomoci	76,35	76,34	70,14	67,54	57,72
Časové rozlišení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Struktura zdrojů podniku vykazovala větší změny, než tomu bylo u majetkové struktury. Podíl vlastního kapitálu konstantně stoupal ze 72,45 % v roce 2010 až na 88,71 % v roce 2014. Základní kapitál představoval z necelých 20 % stálou součást vlastního kapitálu, stejně jako rezervní fondy, jejichž podíl se pohyboval na hranici 2,2 %. Vlastní kapitál byl tvořen převážně výsledkem hospodaření z minulých let. Jeho význam stoupl ve druhém roce o 4,27 %, následně postupně klesl na 77,81 % v roce 2014.

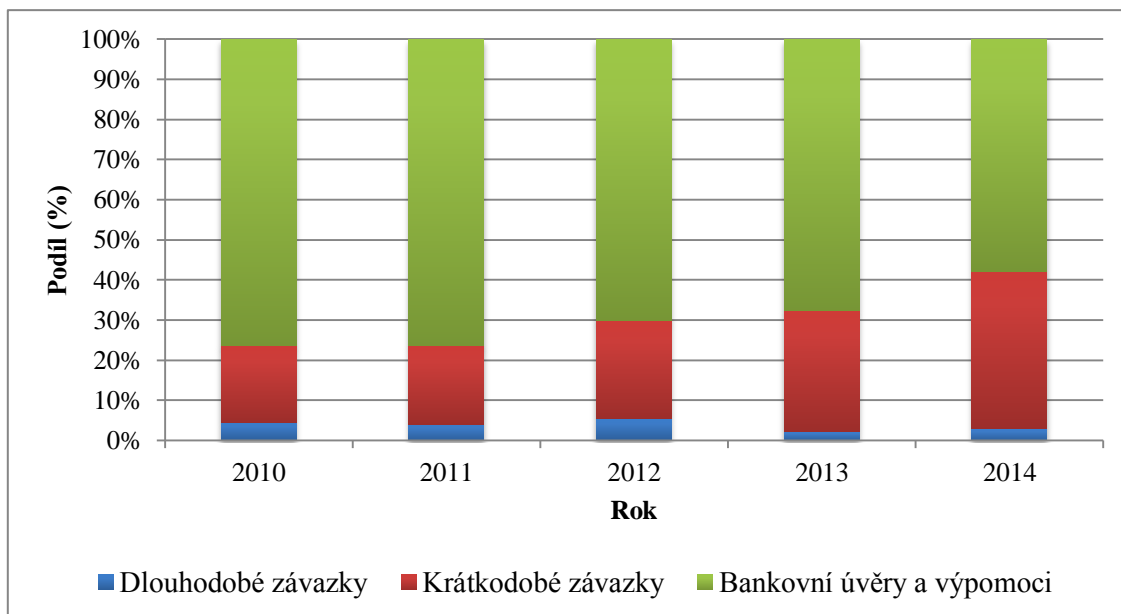
Změnu poměru vlastních zdrojů a cizího kapitálu v rámci referenčního období uvádí obrázek č. 6.

Obr. 6: *Kapitálová struktura*

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Podíl cizích zdrojů na celkové kapitálové struktuře se snižoval z původních 27,34 % až na konečných 10,98 %. Nejvíce byly cizí zdroje tvořeny bankovními úvěry a výpomocemi, jejichž podíl postupně klesal ze 76,35 % na 57,72 %. Krátkodobé závazky v roce 2010 činily 19,05 % celkové hodnoty cizích zdrojů a v roce 2014 dvojnásobně vyšší hodnotu 39,25 %. Zbylou část tvořily dlouhodobé závazky. Struktura cizích zdrojů je uvedena na obrázku č. 7.

Obr. 7: Struktura cizích zdrojů (%)

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

3.2.6 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

V této kapitole jsou uvedeny výsledky vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty vybraných položek v průběhu let 2010 až 2014. Vertikální analýzu výnosů uvádí tabulka č. 15, nákladů tabulka č. 16 a výsledku hospodaření tabulka č. 17.

Tab. 15: Vertikální analýza výnosů

Položka	Podíl v %				
	2010	2011	2012	2013	2014
Celkové výnosy	100	100	100	100	100
Provozní výnosy	99,72	99,16	99,83	99,20	99,82
Tržby za prodej zboží	0,36	0,31	0,43	0,19	0,02
Výkony	85,38	83,31	95,91	95,91	96,83
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	95,63	95,87	101,71	98,51	101,68
Změna stavu zásob vlastní činnosti	2,71	2,70	-3,05	-0,08	-3,22
Aktivace	2,08	1,80	1,78	1,76	1,56
Přidaná hodnota	31,74	38,60	38,76	39,51	40,08
Tržby z prodeje dl. majetku a mat.	12,55	14,93	2,60	2,79	1,83
Ostatní provozní výnosy	1,72	1,46	1,07	1,11	1,32
Finanční výnosy	0,28	0,26	0,17	0,80	0,18
Mimořádné výnosy	0,00	0,58	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Celkové výnosy jsou tvořeny téměř výhradně provozními výnosy. Finanční a mimořádné výnosy se podílí na celkové sumě pouze v řádu desetin procenta. Převážnou část provozních výnosů tvoří výkony. Jejich podíl byl v roce 2010 ve výši 85,38 % a v roce 2014 se dostal až na hodnotu 96,83 %. Důvodem této skutečnosti byl klesající podíl tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu z 14,93 % v roce 2011 až na minimální hodnotu 1,83 % v roce 2014. Vysoké hodnoty v prvních dvou letech referenčního období byly způsobeny prodejem výrobního areálu Vrbenská.

Tab. 16: Vertikální analýza nákladů

Položka	Podíl v %				
	2010	2011	2012	2013	2014
Celkové náklady	100	100	100	100	100
Provozní náklady	98,97	99,57	99,50	99,36	99,60
Náklady vynaložené na prodané zboží	0,28	0,23	0,32	0,16	0,01
Výkonová spotřeba	60,73	61,77	61,35	60,69	59,94
<i>Spotřeba materiálu a energie</i>	73,16	77,75	82,02	81,93	81,25
<i>Služby</i>	26,84	22,25	17,98	18,07	18,75
Osobní náklady	28,01	24,68	31,43	30,23	30,54
<i>Mzdové náklady</i>	71,41	72,43	74,18	72,73	73,44
<i>Náklady na soc. a zdrav. pojištění</i>	25,17	26,09	25,55	25,83	25,86
<i>Sociální náklady</i>	3,42	1,48	0,27	0,35	0,71
Daně a poplatky	0,60	0,67	0,75	0,85	0,75
Odpisy dlouhodobého majetku	4,09	5,82	6,79	7,51	6,56
Zůstatková cena prodaného dl. majetku	4,91	17,68	0,84	0,83	0,89
Změna stavu rezerv	-0,40	0,57	0,22	1,30	-0,75
Ostatní provozní náklady	1,77	1,39	1,26	2,42	3,94
Finanční náklady	0,81	0,43	0,50	0,64	0,40
Mimořádné náklady	0,22	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Celkové náklady jsou tvořeny převážně provozními náklady. Finanční a mimořádné náklady nemají významný podíl na celkové skladbě nákladů. Na provozních nákladech se téměř z 60 % podílí výkonová spotřeba, jejíž dominantní položkou je spotřeba materiálu a energie. Osobní náklady, které se pohybují v rámci referenčního období na hranici 30 %, tvoří menšinový podíl provozních nákladů. Podíl odpisů dlouhodobého majetku se pohybuje mezi 4,91 % a 7,69 %. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku dosahovala v roce 2011 necelých 18 %. V následujících letech klesla na hodnoty menší než 1 %.

Tab. 17: Vertikální analýza výsledku hospodaření

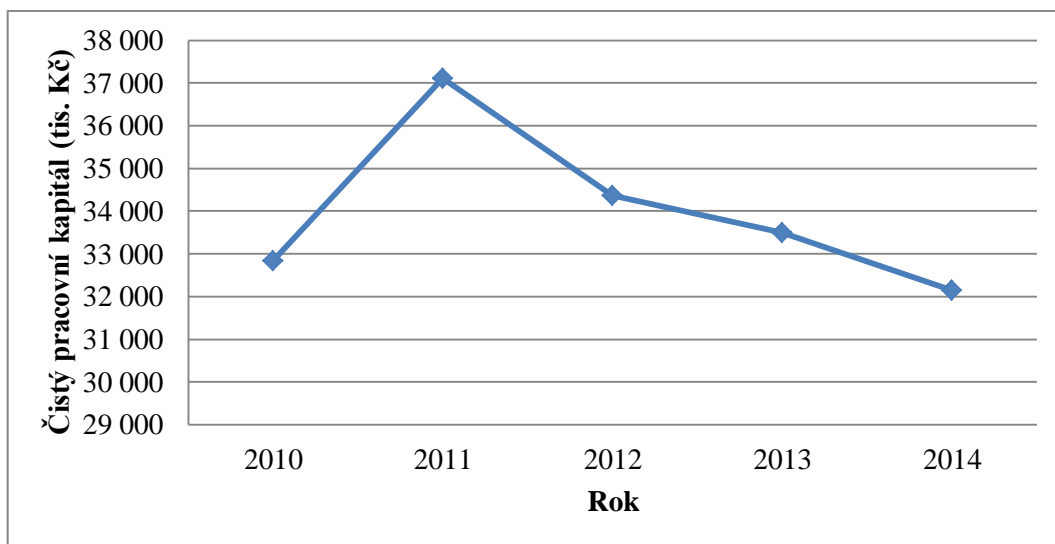
Položka	Podíl v %				
	2010	2011	2012	2013	2014
Výsledek hospodaření za účetní období	100	100	100	100	100
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	115,99	113,32	100,00	100,00	100,00
Provozní výsledek hospodaření	247,99	93,03	36,76	129,17	4 400,00
Finanční výsledek hospodaření	-115,29	32,48	57,68	21,24	-4 300,00
Daň z příjmu	32,71	18,75	-5,56	50,41	0,00
Mimořádný výsledek hospodaření	-15,99	-13,32	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Z vertikální finanční analýzy výkazu zisku a ztráty vyplývá, že na výsledku hospodaření za účetní období se podílí především výsledek hospodaření za běžnou činnost. V letech 2012, 2013 a 2014 má mimořádný výsledek hospodaření nulový podíl. Nejvýznamnější složkou výsledku hospodaření za běžnou činnost je provozní výsledek hospodaření.

3.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Zdrojem dat analýzy rozdílových ukazatelů je rozvaha. Na obrázku č. 8 je zobrazen vývoj čistého pracovního kapitálu v rámci referenčního období. Peněžní vyjádření v tis. Kč a tempo růstu v procentech je uvedeno v tabulce č. 18.

Obr. 8: Vývoj čistého pracovního kapitálu

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Tab. 18 Čistý pracovní kapitál

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Čistý pracovní kapitál	32 832	37 112	34 364	33 493	32 141
Tempo růstu	-	1,13	0,93	0,97	0,96

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Čistý pracovní kapitál se pohyboval celé referenční období v kladných číslech. V prvním roce došlo k přírůstku o 4 280 tis. Kč, což bylo způsobeno výrazným nárůstem hodnoty oběžných aktiv a současně snížením krátkodobých závazků. V následujících letech hodnota ČPK postupně klesala, v závislosti na postupném snižování oběžných aktiv. Hodnota krátkodobých závazků se současně měnila jen velmi málo. V roce 2014 dosahovala hodnota čistého pracovního kapitálu 32 141 tis. Kč, což je nejméně za celé referenční období. Nejvyšší tempo růstu zaznamenal čistý pracovní kapitál v roce 2011, kdy došlo k navýšení o 13 %. V následujících letech se pohyboval pod hodnou jedna. Průměrné tempo růstu je 0,99, což znamená, že průměrně klesne hodnota ukazatele meziročně o 1 %.

3.4 Analýza poměrových ukazatelů

V této kapitole jsou uvedeny výsledky poměrových ukazatelů finanční analýzy společnosti JELÍNEK za referenční období 2010–2014. Na vypočtené ukazatele byly aplikovány elementární charakteristiky časových řad (tempo růstu, průměrné tempo růstu), které sledují dynamiku vývoje těchto ekonomických ukazatelů.

3.4.1 Ukazatele rentability

Nejdůležitější ukazatele rentability a jejich tempo růstu jsou zobrazeny v tabulce č. 19. Výsledky jsou uvedeny za jednotlivé roky.

Tab. 19: Ukazatele rentability

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
ROE	1,28 %	-3,77 %	-1,41 %	-1,45 %	0,01 %
Tempo růstu	-	-2,95	0,37	1,03	-0,01
ROA	2,17 %	-2,90 %	-0,61 %	-1,54 %	0,26 %
Tempo růstu	-	-1,34	0,21	2,51	-0,17
ROS	1,63 %	-5,54 %	-2,20 %	-2,62 %	0,02 %
Tempo růstu	-	-3,39	0,40	1,19	-0,01
ROCE	2,94 %	-3,58 %	-0,73 %	-1,79 %	0,29 %
Tempo růstu	-	-1,22	0,20	2,44	-0,16

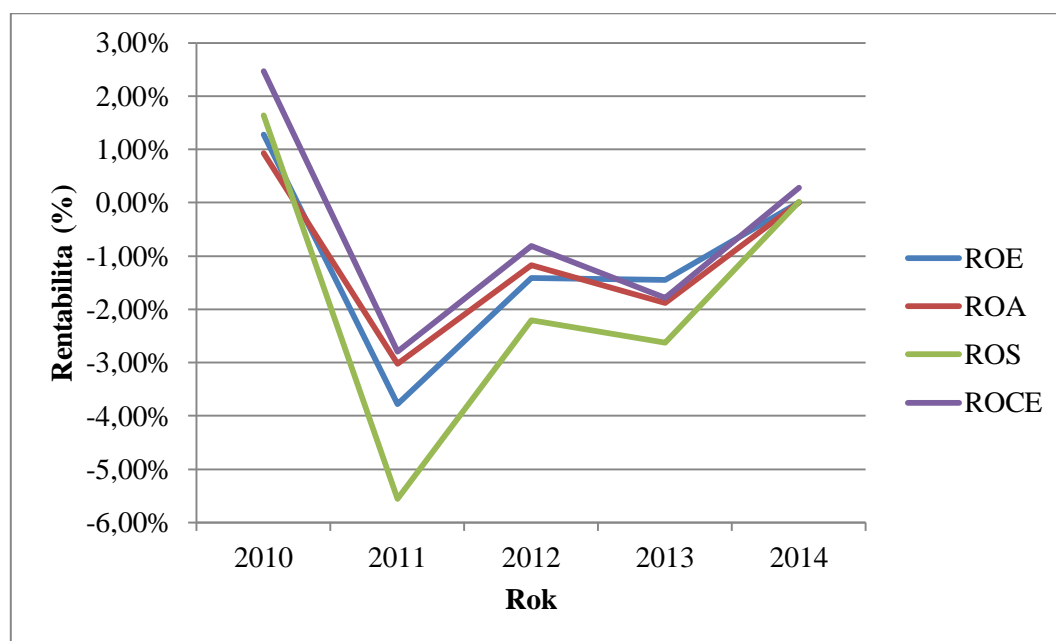
Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) vykazovala značně nerovnoměrný vývoj. V roce 2010 byla hodnota ukazatele 1,28 %, následoval však značný propad o 5,05 %, způsobený výrazným poklesem výsledku hospodaření. V následujících letech došlo k vzestupu, a v roce 2014 se ukazatel dostal na 0,01 %. Hodnota průměrného tempa růstu byla 0,30.

Rentabilita aktiv (ROA) měla v prvních třech letech obdobný průběh jako ROE. V prvním roce byla kladná (2,17 %), následoval propad v důsledku značného snížení hodnoty výsledku hospodaření a pozvolný nárůst ve třetím roce referenčního období. V roce 2013 však došlo opět k poklesu v návaznosti na pokles hodnoty splatné daně o 818 tis. Kč. V roce 2014 byla hodnota daně splatné rovna nule a tak nastal nárůst ukazatele až na konečnou hodnotu 0,26 %. Hodnota celkového kapitálu postupně klesala stejně jako hodnota nákladových úroků. Průměrné tempo růstu bylo rovno hodnotě 0,59, což znamená, že rentabilita aktiv v každém roce referenčního období průměrně klesla o 41 %.

Rentabilita tržeb (ROS) kopírovala vývoj rentability aktiv. Rentabilitu tržeb nejvíce ovlivnil propad výsledku hospodaření. Výsledkem byl pokles ukazatele na úroveň -5,56 %. V následujících letech došlo k postupnému nárůstu až na hodnotu 0,02 %, charakterizující rok 2014. Průměrné tempo růstu bylo 0,31.

Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE) stejně jako předchozí ukazatele mezi roky 2010 až 2014 výrazně kolísala. V prvním roce si ukazatel udržoval kladnou hodnotu (2,94 %), ovšem poté následoval propad a pomalý vzestup. Pokles v roce 2013 byl stejně jako u ukazatele ROA zapříčiněn splatnou daní. V posledním roce referenčního období lze opět pozorovat vzestupný trend a hodnota ukazatele se dostala na 0,29 %. Hodnota průměrného tempa růstu dosahovala 0,56 neboli 44 %.

Obr. 9: Vývoj ukazatelů rentability

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

3.4.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity je možné vypočítat jako rychlost obratu určitého aktiva (obrat) nebo jako dobu obratu jedné obrátky. Ukazatele aktivity vyjadřující rychlost obratu a jejich tempo růstu jsou uvedeny v tabulce č. 20.

Tab. 20: Ukazatele aktivity – rychlost obratu (v počtu obrátek za rok)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Obrat celkových aktiv	0,65	0,65	0,55	0,49	0,60
Tempo růstu	-	0,99	0,84	0,89	1,23
Obrat stálých aktiv	0,91	0,97	0,81	0,73	0,89
Tempo růstu	-	1,06	0,84	0,90	1,23
Obrat oběžných aktiv	2,39	2,00	1,70	1,49	1,84
Tempo růstu	-	0,83	0,85	0,88	1,23
Obrat celkových zásob	-	2,99	2,83	2,37	2,98
Tempo růstu	-	-	0,95	0,84	1,26

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Obrat celkových aktiv (OCA) měl v rámci referenčního období klesající průběh, který kopíroval pokles tržeb i celkových aktiv, ovšem v roce 2014 došlo k více než 18% nárůstu v důsledku stoupající hodnoty tržeb. Poslední rok referenčního období byl jediným, kdy tempo růstu dosáhlo vyšší hodnoty než 1. Průměrné tempo růstu je 0,98.

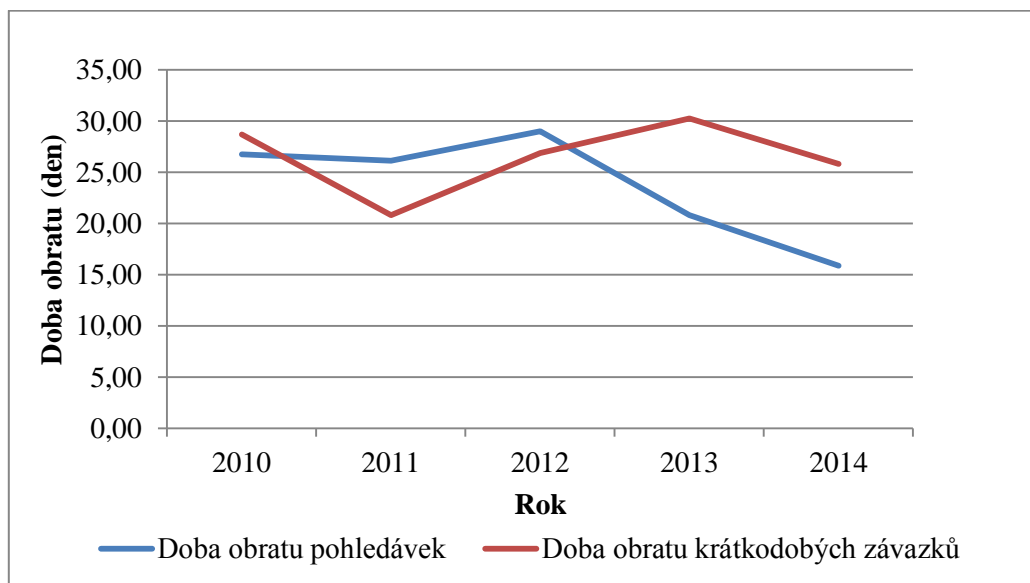
Ostatní ukazatele sledující rychlost obratu měly podobný průběh jako obrat celkových aktiv, což kopíroval i vývoj tempa růstu. Lze pozorovat konstantní pokles a nárůst v posledním roce. Pouze obrat oběžných aktiv vykazoval mírný vzestup po celou dobu referenčního období. Průměrné tempo růstu obratu stálých aktiv a obratu celkových zásob bylo 1,0, což svědčí o vysoké stabilitě ukazatele v rámci referenčního období. Obrat oběžných aktiv vykazoval průměrné tempo růstu 0,94.

Tab. 21: Ukazatele aktivity – rychlost obratu (v počtu obrátek za rok)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Doba obratu aktiv	5,99	5,56	5,17	4,79	5,36
Tempo růstu	-	0,93	0,93	0,93	1,12
Doba obratu zásob	91,85	99,98	127,54	153,77	111,83
Tempo růstu	-	1,09	1,28	1,21	0,73
Doba obratu pohledávek	26,75	26,11	29,03	20,80	15,89
Tempo růstu	-	0,98	1,11	0,72	0,76
Doba obratu závazků	28,67	20,83	26,90	30,29	25,83
Tempo růstu	-	0,73	1,29	1,13	0,85

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Doba obratu aktiv konstantně klesala, pouze v roce 2014 došlo k nárůstu o 12 %. Průměrně poklesla hodnota ukazatele meziročně o 3 %. Doba obratu zásob během prvních čtyř let rostla. Tento jev se projevil i v tempu růstu, které bylo vyšší než 1. Pouze v posledním roce tempo růstu rapidně kleslo o 27 % na hodnotu necelých 112 dní. Tato změna byla zapříčiněna značným nárůstem tržeb. Průměrné tempo růstu bylo 1,05. Na obrázku č. 10 je znázorněn vývoj doby obratu pohledávek a krátkodobých závazků v rámci referenčního období.

Obr. 10: Vývoj doby obratu pohledávek a krátkodobých závazků

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Doba obratu pohledávek v prvních třech letech nepatrně rostla, ovšem poté přišel pokles a v roce 2014 byla hodnota ukazatele na téměř poloviční hodnotě než v roce 2012. Nejnižší tempo růstu bylo v roce 2013, kdy jeho hodnota odpovídala 0,72. Doba obratu závazků se v průběhu let značně měnila. Po prvním roce přišel propad, poté dva roky nárůst, načež došlo opět k poklesu. Meziročně kleslo tempo růstu o 3 %. Ovšem pohledávky tvořily pouze 12 % oběžných aktiv, většina byla tvořena zásobami. Naopak krátkodobé závazky v roce 2014 dosahovaly 40 % cizích zdrojů a klesající trend ukazatele byl pozitivní. Hodnoty obou ukazatelů se nacházely bezpečně v oficiálním termínu splatnosti faktur podle obchodního zákoníku. Průměrné tempo růstu doby obratu pohledávek bylo 0,88. Pro dobu obratu krátkodobých závazků pak 0,97.

3.4.3 Ukazatele zadluženosti

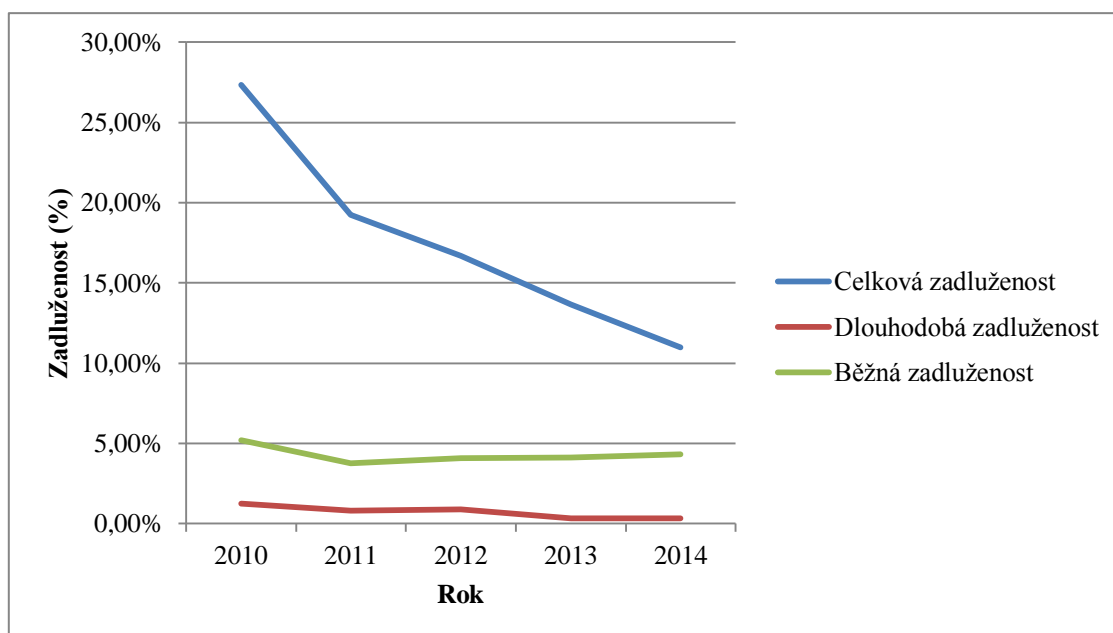
Tabulky č. 22 a č. 23 uvádějí výsledky ukazatelů zadluženosti a jejich tempa růstu v rámci referenčního období 2010 až 2014.

Tab. 22: *Ukazatele zadluženosti*

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Celková zadluženost	27,34%	19,23%	16,71%	13,65%	10,98%
Tempo růstu	-	0,70	0,87	0,82	0,80
Dlouhodobá zadluženost	1,26%	0,80%	0,91%	0,32%	0,33%
Tempo růstu	-	0,64	1,13	0,35	1,03
Běžná zadluženost	5,21%	3,75%	4,08%	4,11%	4,31%
Tempo růstu	-	0,72	1,09	1,01	1,05
Koeficient samofinancování	72,45%	80,09%	83,20%	86,05%	88,71%
Tempo růstu	-	1,11	1,04	1,03	1,03

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Lze pozorovat klesající vývoj celkové zadluženosti, jejíž ukazatel v průběhu referenčního období klesl o 16 % na konečnou hodnotu 11 %. Koeficient samofinancování je opakem celkové zadluženosti a v roce 2014 si podnik z 89 % hradil svou činnost z vlastních zdrojů. Nejnižší hodnotu tempa růstu vykázala dlouhodobá zadluženost v roce 2011. Nejvyšší průměrný pokles v rámci referenčního období zaznamenal ukazatel dlouhodobé zadluženosti, který vykázal každoroční snížení o 28 %. Naopak běžná zadluženost a koeficient samofinancování se po celou dobu pohybovaly na konzistentní úrovni a jejich meziroční průměrná změna byla 5%. Průměrné tempo růstu celkové zadluženosti bylo 0,80, dlouhodobé 0,72, běžné 0,95 a koeficientu samofinancování 1,05. Na obrázku č. 11 je zobrazen vývoj jednotlivých typů zadluženosti v procentech.

Obr. 11: Ukazatele zadluženosti

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Tab. 23: Ukazatele podkapitalizování a finanční páky

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Podkapitalizování	1,32	1,42	1,42	1,42	1,42
Finanční páka	1,38	1,25	1,20	1,16	1,13

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Hodnota podkapitalizování by měla být vyšší než 1, což znamená, že dlouhodobý majetek je kryt dlouhodobými zdroji. Po nárůstu v prvním roce referenčního období se ukazatel držel na neměnné hodnotě 1,42. Ukazatel finanční páky byl nejvyšší v roce 2010 (1,38), od té doby hodnota ukazatele konstantně klesala, což bylo dáno především značným poklesem celkových aktiv.

3.4.4 Ukazatele likvidity

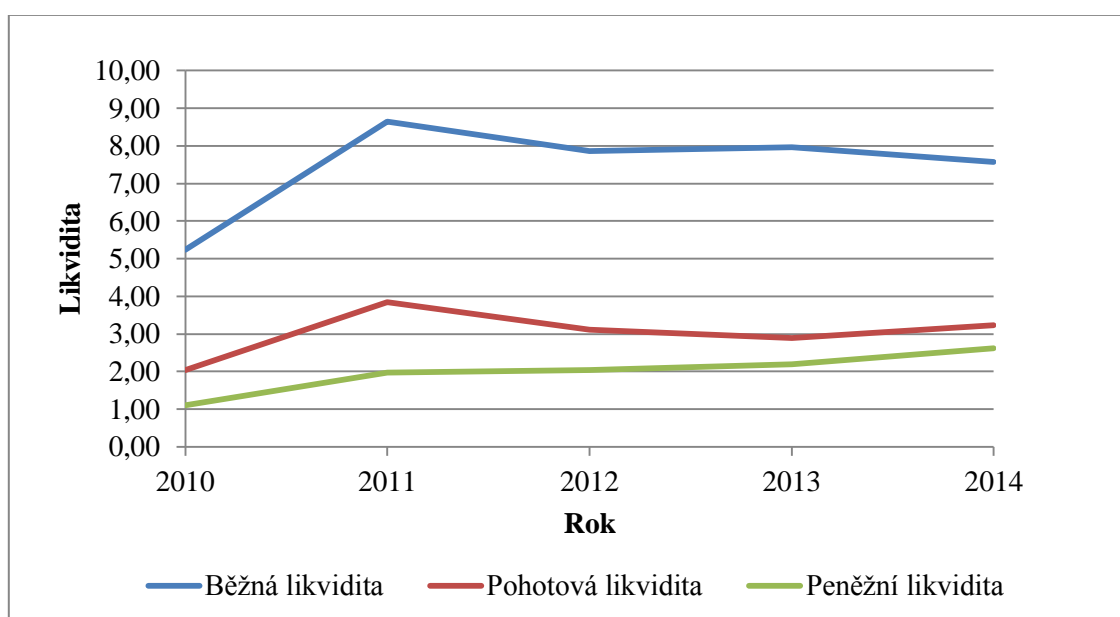
Ukazatele likvidity poskytují informace o tom, zda je podnik solventní, neboli schopen splácet své krátkodobé závazky, pomocí přeměny aktiv na hotovost. Výsledky ukazatelů likvidity a jejich tempo růstu jsou uvedeny v tabulce č. 24.

Tab. 24: Ukazatele likvidity

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Běžná likvidita	5,24	8,65	7,85	7,96	7,56
Tempo růstu	-	1,65	0,91	1,01	0,95
Pohotová likvidita	2,04	3,85	3,11	2,88	3,24
Tempo růstu	-	1,88	0,81	0,93	1,12
hotovostní likvidita	1,11	1,98	2,03	2,20	2,62
Tempo růstu	-	1,78	1,03	1,08	1,19

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Běžná likvidita vykazovala v rámci referenčního období poměrně vysoké hodnoty. V roce 2011 došlo k prudkému nárůstu spojeným s nárůstem oběžných aktiv na hodnotu 8,65. Tempo růstu vykázalo hodnotu 1,65. V následujících letech hodnota ukazatele mírně poklesla a držela se na podobné úrovni, o čemž svědčí i tempo růstu, které se pohybovalo kolem hodnoty 1. Průměrné tempo růstu mělo hodnotu 1,10. U ukazatele pohotové likvidity lze pozorovat kolísající průběh a jeho hodnota průměrně vzrostla každý rok o 12 %. Poměr pohotové k běžné likviditě se pohyboval kolem dvou a půl násobku. Hotovostní likvidita pracuje pouze s krátkodobým finančním majetkem. Hodnota ukazatele od roku 2010 konstantně rostla a v roce 2014 se dostala až na 2,62. Hotovostní likvidita vykázala nejvyšší hodnotu průměrného tempa růstu ze všech sledovaných ukazatelů 1,24. Vývoj ukazatelů likvidity v rámci referenčního období je znázorněn na obrázku č. 12.

Obr. 12: Ukazatele likvidity

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Z hlediska insolventnosti lze konstatovat, že podnik prvotní ani druhotnou platební neschopností netrpí. Závazky po lhůtě splatnosti byly nejvyšší v roce 2011 a byly mnohonásobně nižší než pohledávky po lhůtě splatnosti, které v roce 2011 dosahovaly výše téměř 1 100 tis. Kč. Pozitivním zjištěním je klesající vývoj této veličiny. V roce 2014 činily pohledávky po lhůtě splatnosti pouze 182 tis. Kč. Údaje získané z výročních zpráv společnosti JELÍNEK jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 25: *Pohledávky a závazky do 180 dnů po lhůtě splatnosti*

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Pohledávky do 180 dnů po lhůtě splat.:	1097	311	450	327	182
Závazky do 180 dnů po lhůtě splat.:	6	38	0	9	30

Zdroj: Výroční zpráva společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

3.5 Predikce finanční tísně podniku

3.5.1 Altmanův index

V této kapitole jsou v tabulce č. 26 uvedeny výsledné hodnoty Z-score, které pomáhají stanovit finanční stav a zdraví firmy. Obrázek č. 13 znázorňuje vývoj hodnot Z-score v rámci referenčního období. Pro výpočet Z-score byla použita následující rovnice:

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 X_4 + 0,999 X_5 + 1,0 X_6$$

Tab. 26: *Altmanův index*

Altmanův index	2010	2011	2012	2013	2014
X1	0,22	0,29	0,28	0,29	0,28
X2	0,56	0,66	0,66	0,68	0,69
X3	0,02	-0,03	-0,01	-0,02	0,00
X4	2,65	4,17	4,98	6,30	8,08
X5	0,57	0,55	0,53	0,48	0,59
X6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z-score	3,28	4,22	4,76	5,51	6,75

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

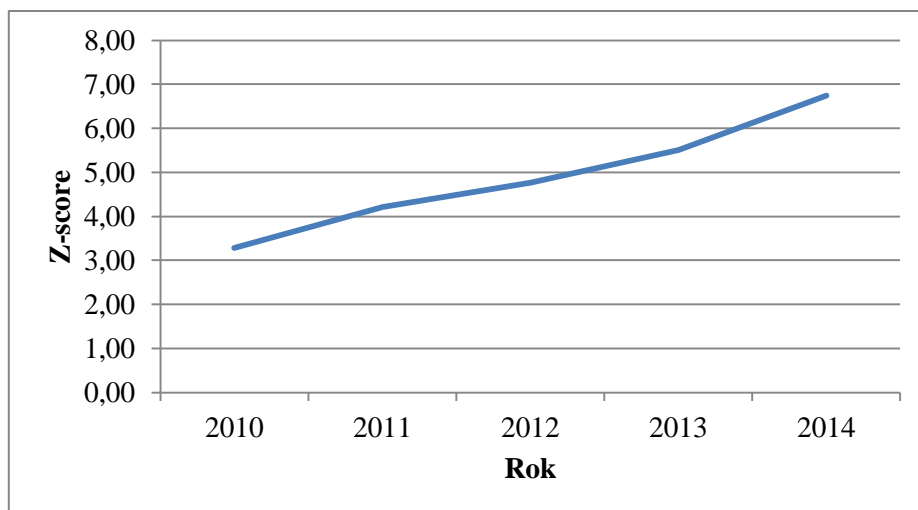
Podle výsledků Altmanova indexu jsou podniky rozděleny do třech kategorií.

$Z < 1,8$pásma bankrotu – podniky bezprostředně ohrožené bankrotem

$1,8 < Z < 2,9$pásma šedé zóny – nelze jednoznačně určit

$2,9 < Z$pásma prosperity – podniky s vysokou pravděpodobností přežití

Z výše uvedených výsledků vyplývá, že se podnik po celou dobu referenčního období nacházel v pásmu prosperity, tzn. v dobré finanční situaci a nepředpokládá se jeho ohrožení bankrotem. Vývoj indexu měl stoupající tendenci, z hodnoty 3,28 v roce 2010 se dostal až na 6,75 v roce 2014.

Obr. 13: Vývoj Z-score v čase

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

3.5.2 Index důvěryhodnosti IN

Indexy důvěryhodnosti IN jsou speciálně upraveny pro podmínky českého trhu. Index důvěryhodnosti IN95 vyjadřuje především schopnost podniku dostát svým závazkům. Index IN99 je bonitní ukazatel a je předmětem zájmu zejména pro vlastníka podniku. Index IN05 spojuje vlastnosti obou předchozích indexů. Hodnoty jednotlivých proměnných i samotných indexů jsou zobrazeny v tabulce č. 27. Grafický vývoj hodnot v čase znázorňuje obrázek č. 14.

Tab. 27: Index důvěryhodnosti IN

Index IN	2010	2011	2012	2013	2014
X1	3,66	5,20	5,99	7,32	9,11
X2	2,44	-3,78	-1,25	-4,56	1,04
X3	0,02	-0,03	-0,01	-0,02	0,00
X4	0,57	0,55	0,53	0,48	0,59
X5	5,24	8,65	7,85	7,96	7,56
X6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IN95	2,20	1,22	2,01	1,74	3,07
IN99	0,58	0,48	0,53	0,44	0,52
IN05	1,25	1,30	1,52	1,53	2,04

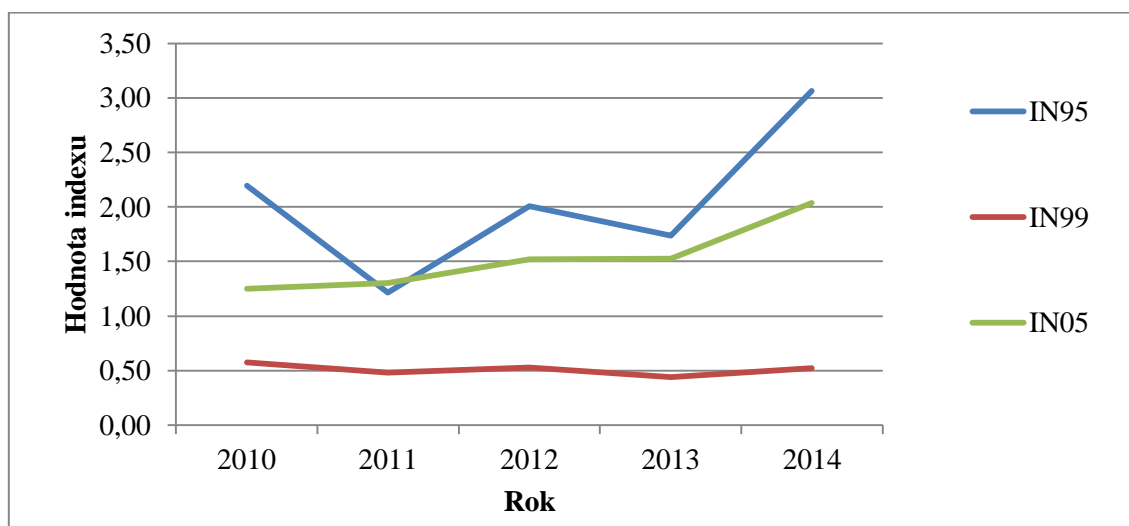
Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

Kritéria pro hodnocení výsledných hodnot jsou uvedeny v kapitole 1.11.3.

Dle výsledků indexu IN95 v roce 2010 neměl podnik žádné finanční problémy ($IN95 \geq 2$). Poté se dostal do šedé zóny, kdy netvořil hodnotu, ale nebyl ani bankrotující ($1 \leq IN95 \leq 2$), ale v posledním roce došlo k výraznému nárůstu a podnik se opět nacházel v pásmu, které charakterizují žádné finanční problémy.

Dle indexu IN99 podnik netvořil hodnotu pro vlastníka a vykazoval zápornou hodnotu ekonomického zisku ($IN < 0,684$). Hodnoty ukazatele se v průběhu sledovaného období příliš neměnily.

Z výsledků indexu IN05 vyplývá, že se podnik v letech 2010 až 2013 nacházel v šedé zóně ($0,90 \leq IN05 \leq 1,60$). V roce 2014 došlo ke zlepšení a podnik začal vytvářet hodnotu. ($IN \geq 1,60$).

Obr. 14: *Vývoj indexů finančního zdraví*

Zdroj: Rozvaha společnosti JELÍNEK z let 2010 – 2014; vlastní zpracování

3.6 Srovnání s odvětvím

Ke srovnání s odvětvovými průměry byl použit benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA s klasifikací CZ-NACE. Hodnoty ukazatelů společnosti JELÍNEK byly porovnávány s odvětvím CZ-NACE 31 – Výroba nábytku. Celkem bylo porovnáno sedm ukazatelů.

3.6.1 Ukazatele rentability

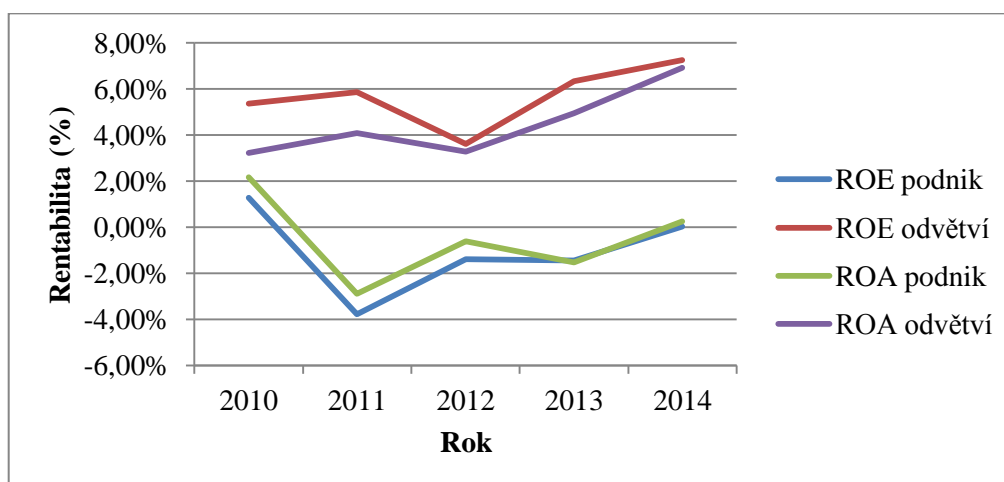
Tabulka č. 28 uvádí porovnání ukazatelů rentability vlastního kapitálu a rentability aktiv s odvětvovými průměry. Grafické vyjádření jejich průběhu je zobrazeno na obrázku č. 15.

Tab. 28: Porovnání ukazatelů rentability

Ukazatel		2010	2011	2012	2013	2014
ROE	ROE podnik	1,28 %	-3,77 %	-1,41 %	-1,45 %	0,01 %
	ROE odvětví	5,34 %	5,84 %	3,61 %	6,32 %	7,24 %
ROA	ROA podnik	2,17 %	-2,90 %	-0,61 %	-1,54 %	0,26 %
	ROA odvětví	3,21 %	4,08 %	3,27 %	4,94 %	6,92 %

Zdroj: MPO ČR 2016 a vlastní, vlastní zpracování

Oba ukazatele rentability se nacházely pod odvětvovými průměry po celou dobu referenčního období. Zatímco ukazatele rentability odvětví měly vyjma roku 2012 stoupající trend a v roce 2014 se dostaly na hodnotu 7,24 % resp. 6,92 %, hodnota ukazatelů podniku značně klesla v roce 2011, poté pomalu stoupala, až se v roce 2014 dostala opět do kladných čísel.

Obr. 15: Porovnání ukazatelů rentability

Zdroj: MPO ČR 2016 a vlastní, vlastní zpracování

3.6.2 Ukazatele likvidity

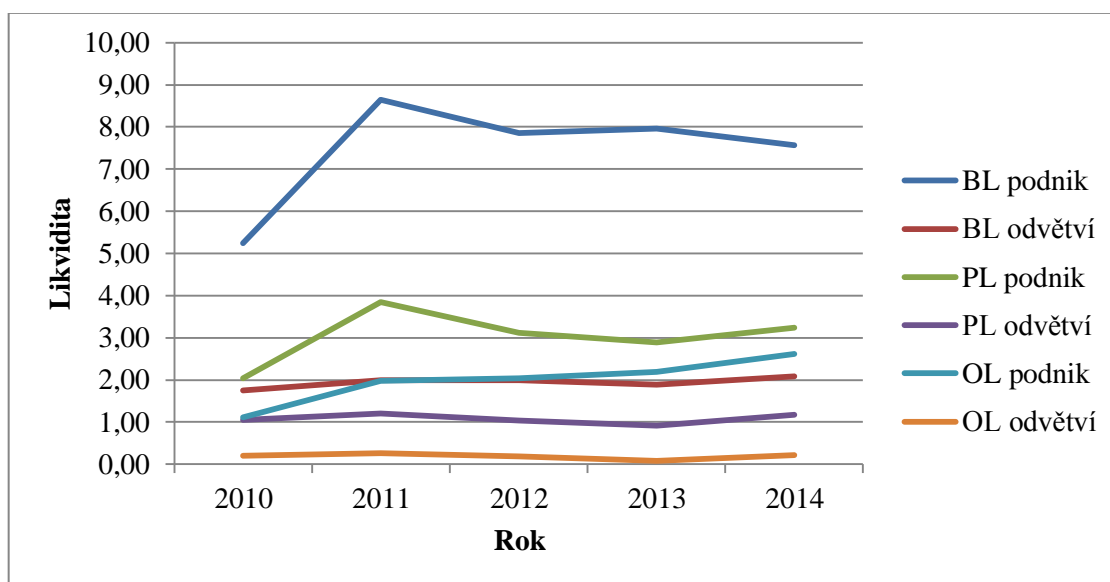
V tabulce č. 29 jsou uvedeny roční hodnoty běžné, pohotovové a okamžité likvidity podniku a odvětví. Grafické znázornění se nachází na obrázku č. 16.

Tab. 29: Porovnání ukazatelů likvidity

Ukazatel		2010	2011	2012	2013	2014
Běžná likvidita	BL podnik	5,24	8,65	7,85	7,96	7,56
	BL odvětví	1,75	1,99	1,99	1,88	2,08
Pohotovová likvidita	PL podnik	2,04	3,85	3,11	2,88	3,24
	PL odvětví	1,05	1,21	1,04	0,92	1,18
Hotovostní likvidita	OL podnik	1,11	1,98	2,03	2,20	2,62
	OL odvětví	0,20	0,26	0,18	0,08	0,22

Zdroj: MPO ČR 2016 a vlastní, vlastní zpracování

Lze pozorovat vysoké hodnoty podniku v porovnání s odvětvím během celého referenčního období. Zatímco průměrné hodnoty odvětví se držely kromě hotovostní likvidity v doporučených mezích (2,5 pro běžnou likviditu, 1–1,5 pro pohotovou a 0,5–1 pro hotovostní likviditu), výsledky podniku tyto hodnoty několikrát převyšovaly. Podnik je solventní, avšak prostředky zde jsou vázány s velmi malým výnosem.

Obr. 16: Porovnání ukazatelů likvidity

Zdroj: MPO ČR 2016 a vlastní, vlastní zpracování

3.6.3 Obrat celkových aktiv

V následujících dvou kapitolách jsou znázorněny hodnoty ukazatele obrat celkových aktiv (tabulka č. 30) a koeficientu samofinancování (tabulka č. 31) a průměrné hodnoty ukazatele v odvětví za referenční období 2010 až 2014.

Tab. 30: *Porovnání obratu celkových aktiv*

Ukazatel		2010	2011	2012	2013	2014
Obrat celkových aktiv	Podnik	0,65	0,65	0,55	0,49	0,60
	Odvětví	0,98	1,00	1,01	1,03	1,14

Zdroj: MPO ČR 2016 a vlastní, vlastní zpracování

Zatímco hodnoty odvětví měly konstantně stoupající vývoj, podnik vykazoval obrácený trend, avšak hodnota obratu celkových aktiv se během pěti let snížila pouze o pět setin. Minimální doporučená hodnota je jedna, ke které měl blíže průměr za odvětví než podnik samotný, avšak i ten zaznamenal v posledním mezidobí nárůst a této hodnotě se přibližoval.

3.6.4 Koeficient samofinancování

Tab. 31: *Porovnání koeficientu samofinancování*

Ukazatel		2010	2011	2012	2013	2014
Koef. samofinancování	Podnik	72,45 %	80,09 %	83,20 %	86,05 %	88,71 %
	Odvětví	64,50 %	66,65 %	71,57 %	66,56 %	71,14 %

Zdroj: MPO ČR 2016 a vlastní, vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmý záměr podniku snižovat objem cizího kapitálu a koeficient samofinancování vzrostl mezi roky 2010 a 2014 o 17 %. Průměrné hodnoty odvětví se konstantně pohybují mezi 65 a 72 %.

4 Diskuse

Finanční situace společnosti JELÍNEK byla sledována v rámci referenčního období mezi lety 2010 až 2014. V jejich průběhu procházela firma složitým obdobím. Hospodářská krize se citelně promítla do finanční situace podniku. Z horizontální analýzy majetku je zřejmé, že došlo ke konstantnímu poklesu celkových aktiv o více než 23 %. Stálá aktiva byla snížena o 28 %.

V roce 2010 došlo k prodeji nemovitostí a strojů z provozovny Vrbenská, což se projevilo na značném úbytku hodnoty dlouhodobého hmotného majetku, ovšem díky tomu byl udržen kladný výsledek hospodaření. Tržby klesly v roce 2010 na 84 135 tis. Kč, takže dosáhly úrovně roku 1997. Musela být provedena úsporná opatření včetně snížení stavu zaměstnanců. Poklesl také export výrobků do zahraničí, především na slovenský a rakouský trh. Výrazný vliv na hospodaření firmy mělo splácení vysokého investičního úvěru, který byl použit na výstavbu nové výrobní haly, administrativního zázemí a značkové prodejny ve Valašském Meziříčí. V roce 2010 dosahovala výše úvěru 31 000 tis. Kč.

V roce 2011 došlo k dalšímu poklesu tržeb o 16 % oproti roku 2010. Hospodářský výsledek se dostal do záporných čísel a celkově patřil tento rok z ekonomického hlediska k nejhorším v historii firmy. Hodnota celkových aktiv klesla o 13,7 %. Negativní dopad na hospodaření firmy měl nevhodný výběr nového sortimentu, který se neseťkal s očekávanou poptávkou, splácení investičního úvěru i další pokles exportu do zahraničí. V důsledku úsporných opatření došlo opět k propouštění zaměstnanců.

Rok 2012 byl znovu ve znamení záporných čísel hospodářského výsledku. V důsledku nerentability byla zrušena podniková prodejna v Praze na Smíchově. Tržby za prodej výrobků klesly meziročně o 7,5 % a došlo k dalšímu poklesu zahraničního obchodu. Firma nadále splácela investiční úvěr, a aby bylo dosaženo dostatečného provozního cash flow, musely být sníženy měsíční splátky. Předpoklady nenaplnil ani prodej dětského nábytku, který byl velice nízký.

V roce 2013 pokračovala krize podniku. Tržby klesly o 14 % na 55 000 tis. Kč, což je zhruba poloviční hodnota, než kterých firma dosahovala v letech 2007, 2008 a 2009. Hodnota hospodářského výsledku byla opět záporná. Export zaznamenal pokles o 7 % a znovu muselo dojít k propouštění zaměstnanců, kterých na konci roku 2013 měla

firma 56. Musela být uzavřena další podniková prodejna v Brně a vlastní prodejny zůstaly čtyři.

V roce 2014 došlo k růstu obrátu a hospodářský výsledek se po třech letech dostal do kladných čísel. Tržby oproti roku 2013 stouply téměř o 20 % a nárůst zaznamenal také vývoz do zahraničí. Došlo k navýšení počtu zaměstnanců na 61 a byly provedeny investice do budov a vozového parku. Krátkodobý finanční majetek zaznamenal nárůst o 21 %.

Z vertikální analýzy je patrný mírný nárůst oběžného majetku, na čemž má největší podíl zvýšení objemu krátkodobého finančního majetku o více než 13 %. V kapitálové struktuře došlo k největší změně v položce cizích zdrojů, která byla snížena o 16,3 %, což bylo zapříčiněno poklesem objemu bankovních úvěrů a výpomocí o necelých 18,6 %.

Hodnota čistého pracovního kapitálu stoupla ve druhém roce a poté konstantně klesala až na částku 32 141 tis. Kč. Příčinou byl pokles objemu oběžných aktiv. Podnik by se měl snažit nadále snižovat čistý pracovní kapitál. Docílit by toho mohl snížením množství zásob, například jejich prodejem či navýšením výroby.

Ukazatele rentability jsou na velice nízké úrovni a kopírují vývoj výsledku hospodaření. Hodnoty všech ukazatelů jsou menší než 1 %. Největší propad zaznamenala rentabilita tržeb, která v roce 2011 vykazala výsledek -5,56 %, v důsledku snížení objemu tržeb o necelých 13 510 tis. Kč. V roce 2014 se hodnota ROS dostala nad nulovou hranici. Do nárůstu se promítlo zvýšení hodnoty výsledku hospodaření o 1 474 tis. Kč a tržeb o 10 621 tis. Kč oproti roku 2013. Žádoucí je růst ukazatelů, který byl zaznamenán pouze v posledním roce referenčního období, a vedení společnosti by se mělo tento trend snažit udržet. Odvětvovému průměru (7,24 % pro ROE a 6,92 % pro ROA) se podnik zdaleka nepřibližuje.

V rámci ukazatelů aktivity byla sledována doba a rychlost obrátu. Obrat celkových zásob, celkových, stálých i oběžných aktiv měl podobný vývoj. V prvních čtyřech letech referenčního období hodnota ukazatele konstantně klesala, v posledním roce došlo k vzestupu. Do obrátu aktiv se promítl vývoj tržeb. V roce 2014 byla hodnota OCA 0,6 a doporučené hodnotě 1,6-2,9 podle Konečného (2005) se podnik zdaleka neblížil a nedosahoval ani odvětvového průměru (1,14). Doba obrátu zásob v letech 2010 až 2013 rostla, v roce 2014 zaznamenala pokles o více než 27 % na hodnotu

112 dní. Je v zájmu podniku nadále snižovat tuto hodnotu a nedržet zásoby na skladě delší dobu než je nezbytně nutné. S vyšším objemem zásob narůstají i náklady na jejich skladování.

Sledována byla i doba obratu pohledávek, kterou by se měl podnik snažit udržovat na co nejnižší hodnotě a doba obratu závazků. V prvních třech letech referenčního období se hodnota ukazatele příliš neměnila, poté však došlo k výraznému poklesu téměř o polovinu. Hodnoty obou ukazatelů se dlouhodobě pohybují na nízké úrovni a v řádném termínu pro splacení faktur. Důležité je, že doba obratu závazků vykazovala vyšší hodnoty než doba obratu pohledávek. Podniku vzniká prostor pro čerpání provozního úvěru od dodavatelů. Je nutné dodat, že objem pohledávek a závazků není stejný. Zatímco se v letech 2010 až 2012 pohybovala celková hodnota pohledávek a závazků na podobné úrovni, v roce 2013 došlo k výraznému zvýšení objemu závazků a v roce 2014 byla celková suma závazků o 60 % vyšší než celková suma pohledávek.

Z výsledků ukazatelů zadluženosti vyplývá, že se podnik dlouhodobě snaží snížit podíl cizího kapitálu a navyšuje podíl kapitálu vlastního. Důvodem snižování celkové zadluženosti bylo postupné splácení investičního úvěru, který byl v roce 2010 31 000 tis. Kč. Hodnota koeficientu samofinancování v roce 2014 dosáhla 89 %. Průměrná hodnota odvětví se v roce 2014 pohybovala na úrovni 71 %. Růčková (2011) doporučuje hodnotu koeficientu samofinancování vyšší než 50 % a celkové zadluženosti v rozmezí 30 % až 50 %, což je celosvětový průměr. S postupným snižováním bankovního úvěru klesala i finanční páka, která sleduje účinnost cizích zdrojů. Šafařík, Hlaváčková a Březina (2015) uvádí doporučenou hodnotu 1,7–2,0. Této hodnotě se ukazatel blížil pouze v roce 2010, kdy dosáhl hodnoty 1,38. V následujících letech došlo ke snižování a v roce 2014 vykazoval hodnotu 1,13.

Všechny tři ukazatele likvidity zaznamenaly shodně nárůst v prvním roce a mírný pokles v druhém roce referenčního období. Zatímco ukazatel běžné likvidity v následujícím období pomalu klesal, hodnoty pohotové likvidity stagnovaly a v roce 2014 mírně vzrostly, průběh hotovostní likvidity lze popsat jako mírně stoupající. Hodnota běžné likvidity, pohybující se v roce 2014 na čísle 7,56, značně převyšuje doporučenou hodnotu 2,5, kterou uvádí Kislíngrová (2010). Znamená to, že firma je schopna spolehlivě hradit své krátkodobé závazky, avšak také poukazuje na skutečnost, že v podniku jsou vázány prostředky s nulovým výnosem, které by mohly být využity k investiční činnosti. Také hodnoty pohotové likvidity během

celého referenčního období značně převyšují doporučené rozmezí 1–1,5, kdy dosáhly výše 3,85 v roce 2011 a 3,24 v roce 2014. Pro hotovostní likviditu, která se zabývá krátkodobým finančním majetkem, jsou optimální hodnoty 0,5–1. Těmto hodnotám se podnik přiblížil pouze v roce 2010 (1,11), k mírnému nárůstu až na hodnotu 2,62 došlo v posledním roce referenčního období. Podnik je tedy schopný velice dobře, dokonce několikanásobně, hradit své krátkodobé závazky, pokud by došlo k přeměně aktiv na peníze. Otázkou je, zda by neměla být snížena hodnoty oběžného majetku a finance použity k investiční činnosti. V porovnání s odvětvovými průměry jsou hodnoty podniku několikanásobně vyšší.

K predikci finanční tísně podniku byly použity dva modely – Altmanův index a index důvěryhodnosti IN. Altmanův index, který hodnotí finanční zdraví firmy má stoupající vývoj a podnik se po celou dobu nachází v zóně prosperity a nehrozí mu bankrot. Podle výsledků indexu IN95, který sleduje schopnost podniku dostát svým závazkům, se podnik v letech 2011 až 2013 nacházel v tzv. šedé zóně, kdy podnik nebyl ohrožen bankrotem, ale ani nevytvářel hodnotu. Poté došlo ke značnému zlepšení a podnik se v roce 2014 nacházel v pásmu uspokojivé finanční situace. Dle indexu IN99, zabývající se pohledem vlastníka, nevytváří podnik žádnou hodnotu a vykazuje zápornou hodnotu ekonomického zisku. Tuto skutečnost lze sledovat i pomocí ukazatelů rentability. V roce 2014 došlo k nárůstu indexu na hodnotu 0,52 a podnik se pomalu začal přibližovat šedé zóně, ovšem nárůst je velice pozvolný. Index IN05 je kombinací indexů předchozích, kombinuje současně pohled vlastníka i věřitele. V roce 2014 poprvé došlo k vzestupu z šedé zóny, situace se zlepšila a podnik se dostal nad doporučenou hranici 1,6 uváděnou Neumaierovou a Neumaierem (2005) a začal vytvářet hodnotu.

4.1 Využití výsledků v praxi

Na základě finanční analýzy společnosti JELÍNEK bylo dosaženo mnoha poznatků, které poskytly podklady pro vytvoření několika návrhů a doporučení.

Jedním z hlavních problémů je velice nízká hladina rentability. Ačkoli v roce 2014 zaznamenaly ukazatele rentability nárůst, zdaleka se nepřibližují požadovaným hodnotám. Aby došlo k žádoucímu nárůstu těchto ukazatelů, je nutné snížit náklady, zvýšit tržby nebo zkombinovat obojí. Jelikož tržby z prodeje materiálu a tržby z prodeje dlouhodobého majetku tvoří minimální podíl na objemu celkových tržeb, měla by se firma zaměřit na zvyšování tržeb z prodeje vlastních výrobků. Toho lze docílit nabídkou nového sortimentu a pokračovat ve spolupráci s externími designéry. Tento postup byl jedním z důvodů meziročního navýšení tržeb o 20 % v roce 2014 a tímto směrem by měla firma dále směřovat.

Snahou firmy je financování podnikatelské činnosti převážně z vlastních zdrojů, což se kladně projevuje mimo jiné na ukazatelích zadluženosti. Jelikož obecně platí, že náklady na cizí kapitál jsou do určité míry nižší než na kapitál vlastní, autor diplomové práce doporučuje zvýšit podíl cizího kapitálu. Z nízké úrovně zadluženosti a vysoké likvidity lze usuzovat, že má podnik kvalitní finanční zázemí, proto by neměl být problém získat bankovní úvěr v rozumné výši. Další možnost představují finanční prostředky z dotačních fondů Ministerstva průmyslu a obchodu nebo Evropské unie. Nabyté cizí prostředky mohou být použity k investicím například do nových strojů, technologií, provozovny či k rozšíření vlastních prodejen.

Dalším navrhovaným opatřením je zrychlení doby obratu zásob. Ta v roce 2014 sice poklesla o 23 % oproti roku předcházejícímu, přesto dosahuje vysoké hodnoty 112 dní. Vysoká doba obratu zásob snižuje likviditu podniku. Je žádoucí řídit stav zásob tak, aby byl co nejnižší, ale zároveň musí umožňovat chod podniku. Pokud je stav zásob vyšší než je nezbytně nutné, stoupají náklady na skladování. Snížení stavu zásob může být docíleno buď odprodejem části zásob, v tomto případě kulatiny nebo řeziva, anebo zvýšením odbytu.

5 Závěr

Diplomová práce se zabývala finanční analýzou společnosti JELÍNEK, která podniká v oblasti výroby nábytku. Finanční analýza byla provedena za účelem rozboru celkového hospodaření podniku, odhalení jeho silných a slabých stránek a následného navržení konkrétních doporučení pro zlepšení ekonomické situace. Informace pro vypracování finanční analýzy byly získány z výročních zpráv a zpráv auditora. Referenční období bylo v rámci let 2010 až 2014.

Ekonomická situace podniku byla vyhodnocena pomocí různých typů analýz. Analýzy majtkové a kapitálové struktury podniku a analýz rozdílových a poměrových ukazatelů. Predikce finanční tísně byla provedena pomocí Altmanova indexu a tří různých indexů důvěryhodnosti. Z výsledků shodně vyplynulo, že se firma nachází v pásmu prosperity a není ohrožena bankrotem. Ke zlepšení finanční situace byly navrženy konkrétní doporučení v kapitole 4.1 „Využití výsledků v praxi“.

V rámci referenčního období prošla firma úpadkem. Došlo k poklesu tržeb i výsledku hospodaření, který zaznamenal snížení o 138 %. Objem tržeb v rámci referenčního období klesl o 26 % a v roce 2013 dosahoval poloviční hodnoty než v roce 2009. Hodnota celkových aktiv klesla o 23 % a došlo k poklesu exportu výrobků do zahraničí. Aby bylo dosaženo kladného cash flow, muselo být přijato několik úsporných opatření. Došlo ke snížení stavu zaměstnanců, uzavření dvou podnikových prodejen a prodeji jedné provozovny a jejího vybavení. Firma také musela splácet vysoký investiční úvěr. Roky 2011, 2012 a 2013 byly vyhodnoceny jako jedny z nejhorších v celé historii. Přes veškeré zmíněné skutečnosti si firma stále udržovala dostatečné provozní cash flow a byly řádně plněny veškeré závazky vůči zaměstnancům, dodavatelům i bance.

V roce 2014, došlo ke zlepšení situace. Tržby zaznamenaly meziroční zvýšení o 20 % a výsledek hospodaření se dostal nad nulovou hranici. Firmě se vyplatila investice do spolupráce s návrhářem Jaroslavem Juřicou. Došlo ke změně sortimentu a oslovení nové řady zákazníků. Byla provedena změna ve způsobu komunikace se zákazníky, kteří namísto kamenných prodejen začali upřednostňovat webové stránky.

Na základě zjištěných výsledků bylo konstatováno, že po letech úpadku nastává zlepšení. V roce 2014 se již firma nacházela v poměrně dobré finanční situaci, ovšem stále se vyskytují některé problematické oblasti, jako například oblast rentability.

Summary

The thesis is focused on the financial analysis of the company Jelinek - furniture Ltd., which is engaged in the production of furniture. Financial analysis was performed to analyze the overall management of the company, revealing its strengths and weaknesses and subsequently propose specific recommendations for improving the economic situation. Data for elaboration the financial analysis were obtained from financial statements and annual reports. Reference period was during the years 2010 to 2014.

The economic situation of the company were evaluated using various types of analysis. Analysis of assets and capital structure of the company and analysis of differential and financial indicators. Prediction of financial situation was performed by Altman index and three different indexes of credibility. The results consistently showed that the company is located in a zone of prosperity and is not threatened by bankruptcy. Specific recommendations were proposed in the section "Využití výsledků v praxi" to improve the financial situation.

During the reference period, the company recorded a decline. Decrease of sales and net profit was recorded. During the reference period sales declined by 26 % and in 2013 reached the half-value than in 2009. Total assets decreased by 23 % and export of products also decreased. In order to achieve a positive cash flow, it had to be done some austerity measures. There was a reduction in the workforce, the closure of two corporate stores and the sale of one facility and its equipment. The company also had to pay high investment credit. 2011, 2012 and 2013 were evaluated as one of the worst years in history of the company. Despite all the aforementioned fact, the company continues to maintain sufficient operating cash flow and are properly fulfilled all obligations to employees, suppliers and the bank.

In the last year of the period, in 2014, began an improvement of the situation. Sales grew by 20 % and the net profit came above the zero line. The company began the collaboration with designer Jaroslav Jurica. This changes the range of products and reach new range of customers. A change was made in the way of communication with customers who place stone shops began to favor websites.

Based on the results it was concluded, that after years of decline, improvement occurs. The company has found in relatively good financial situation in 2014 but there are still some problematic areas, such as the area of profitability.

Seznam použité literatury

ALTMAN, E., COUETTE, J., NARAYANAN, P., NIMMO, R. 2008. Managing Credit Risk, 2nd Edition. John Wiley and Sons. ISBN 0-470-11872-5.

ARLT, J., ARLTOVÁ, M., RUBLÍKOVÁ, E. 2002. Analýza ekonomických časových řad s příklady. Vyd. 2. Praha: Oeconomica, 146 s. ISBN 80-245-0777-3.

BARAN, D. Analýza hospodárenia podniku – Finančná analýza a controlling při analýze hospodárenia podniku. 2. opravené. vyd. Bratislava: Vydavateľství STU, 2002. ISBN 80-227-1679-0.

BRAGG, S. M. Business Ratios and Formulas: A comprehensive Guide. New Jersey: John Willey&Sons, 2010, 384 p. ISBN 978-1-1180-4479-7

BREALEY, R. A., S. C. MYERS A A. J. MARCUS. Fundamentals of Corporate Finance. 3rd Edition. Phoenix: McGraw-Hill, 2001. ISBN 0-07-553109-7.

BŘEZINA, D. Ekonomické aspekty správy národního parku Podyjí. Disertační práce. Brno. Mendlova univerzita v Brně, 2014, 132 s.

DUPONT, G., FEWOX, C. M. Study Guide to Accompany Financial Accounting, Toolsfor Business Decision – Making. Fourth Canadian Edition. Ontario: John Willey&Sons, 2009, 274 p. ISBN 978-0-4701-5573-8

FRIEDLOB, G. T. AND L. F. SCHLEIFER. Essentials of financial analysis. Hoboken (New Jersey): John Willey&Sons. 2003. ISBN 0-471-22830-3.

GALLAGHER, T. J., ANDREW, J. D., Financial Management: Principles and Practice. Fourth Edition. Freeload Press, 2007, 619 p. ISBN 1-930789-02-5

GILDERSLEEVE, R. Winningbussines: how to use financial analysis and Benchmarks to outscore your competiton. Houston, Texas: Gulf Publishing Company, 199. ISBN 0-88415-898-5.

GRAHAM, J., SMART, S., Introduction to Corporate Finance: What Companies Do. Mason: Cengage Learning, 2011, 736 p. ISBN 978-1-1112-2228-4

HELFERT, E. A. Financial analysis tools and techniques: A guide for managers. McGraw-Hill, 2001. ISBN 0-07-137834-0.

HLAVÁČKOVÁ, P. a Dalibor ŠAFARÍK. Manažerské účetnictví: učebnice. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2014, 171 s., ISBN 978-80-7375-950-6.

HLAVÁČKOVÁ, R. Základy podnikání. Vyd. 1. Brno: B.I.B.S., 2004, 90 s. ISBN 80-86575-70-5.

HOLEČKOVÁ, J., GRÜNWARD, R. Finanční analýza a plánování podniku. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

HOROVÁ, M., HRDÝ, M. Finance podniku. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2009, 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.

KISLINGEROVÁ, E. a kol. Manažerské finance. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

KISLINGEROVÁ, E. a Jiří HNILICA. Finanční analýza: krok za krokem. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2005, xiii, 137 s. ISBN 80-7179-321-3.

KNÁPKOVÁ, A., Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

KONEČNÝ, M. Finanční analýza a plánování. 10. vyd. Brno: Vysoké učení technické, 2005. 83 s. ISBN 80-7355-033-4.

LANDA, M. Účetnictví podniku. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2006, 495 s. ISBN 80-86861-11-2.

MEGGINSON, W. L., SMART S. B. Introduction to Corporate Finance Theory. Reading, Thomson, South -Western, 2005. ISBN 0-324-37985-4.

NEUMAIEROVÁ, I., NEUMAIER, I. Výkonnost a tržní hodnota firmy. 1. vyd. Praha: GradaPublishing, 2002, 215 s. ISBN 80-247-0125-1.

NEUMAIEROVÁ, I., NEUMAIER, I. Index IN05. In Evropské finanční systémy: Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005.

NEWTON W. G., Bankruptcy and Insolvency Accounting, Seventh Edition, Volume 1. John Wiley and Sons. 888 p. ISBN 978-0471787617

PEŠKOVÁ, R., JINDŘICHOVSKÁ, I. Finanční analýza. 2. aktualiz. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2012, 250 s. ISBN 978-80-86730-89-9.

PETERSON, P. P., Fabozzi, F. J. Analysis of Financial Statements: Third Edition. New York: John Wiley&Sons, 2012, 332 p. ISBN 978-1-1183-3191-0

PIVRNEC, J. Finanční management. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1995, 167 s. ISBN 80-85623-92-7.

REJNUŠ, O. Finanční trhy. 4. aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, 760 s. ISBN 978-80-247-3671-6.

RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 4. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2011, 143 stran. ISBN 978-80-247-3916-8.

ŘEŽŇÁKOVÁ, M. Řízení platební schopnosti podniku. 1.vyd. Praha: Grada, 2010, 192 s. ISBN 978-80-247-3441-5.

SEDLÁČEK, J. Účetní data v rukou manažera: finanční analýza v řízení firmy. 2. dopl. vyd. Praha: Computer Press, 2001, 220 s. ISBN 80-7226-562-8.

SCHOLLEOVÁ, H. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2012, 268 s. ISBN 978-80-247-4004-1.

SUCHÁNEK, P. Finanční management v hotelnictví a cestovním ruchu. 1. vyd. Brno: Vysoká škola obchodní a hotelová, 2010, 122 s. ISBN 978-80-87300-05-3.

SYNEK, M. a Eva KISLINGEROVÁ. Podniková ekonomika. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, xxv, 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3.

ŠAFAŘÍK, D., Petra HLAVÁČKOVÁ a David BŘEZINA. Finanční řízení podniku. Vydání první. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015, 127 stran. ISBN 978-80-7509-266-3.

VANCE, D. Financial analysis and decision making: Tools and techniques to solve financial problems and make effective business decision. McGraw-Hill, 2003. ISBN 0-07-141559-9.

VOCHOZKA, M. Metody komplexního hodnocení podniku. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 248 s. ISBN 978-80-247-3647-1.

WILD, J., BERNSTEIN, L. Financial statement analysis, theory, application and interpretation. Boston: Irwin McGraw-Hill, 1998. 662 p. ISBN 0-256-16704-4.

WILSON, P. Financial management for the small business. Cambridge, USA, 207 p. ISBN 0-631-18456-2.

ŽIVĚLOVÁ, I. Finanční řízení podniku. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 1998, 105 s. ISBN 80-7157-339-6.

Internetové zdroje

JELÍNEK NÁBYTEK, 2016 [online]. Rodinná tradice [cit. 6. 1. 2016]. Dostupné z: <<http://www.jelinek.eu/o-nas/o-spolecnosti/>>

JUSTICE.CZ, 2016 [online]. Veřejný rejstřík a Sběrka listin. [cit. 4. 1. 2016]. Dostupné z: <[https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-\\$firma](https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-$firma)>.

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, 2016 [online]. Benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA [cit. 14. 2. 2016]. Dostupné z: <<http://www.mpo.cz/cz/infa-cznace.html>>

Legislativní předpisy

VYHLÁŠKA č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

VYHLÁŠKA č. 250/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON č.90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

ZÁKON č. 221/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Seznam zkratek

BL	Běžná likvidita
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPM	Čistý peněžní majetek
ČPP	Čisté peněžní prostředky
DOP	Doba obratu pohledávek
DOZ	Doba obratu zásob
DOZA	Doba obratu závazků
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
EU	Evropská unie
FP	Finanční páka
HL	Hotovostní likvidita
IČO	Identifikační číslo osoby
OA	Oběžná aktiva
OCA	Obrat celkových aktiv
OCK	Obrat celkového kapitálu
OCZ	Obrat celkových zásob
OOA	Obrat oběžných aktiv
OSA	Obrat stálých aktiv
PL	Pohotová likvidita
ROA	Rentabilita aktiv
ROCE	Rentabilita investovaného kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb

Seznam tabulek

Tab. 1 <i>Vzor horizontální analýzy</i>	21
Tab. 2 <i>Vzor vertikální analýzy</i>	21
Tab. 3 <i>Finanční vyjádření vybraných položek majetkové struktury podniku</i>	46
Tab. 4 <i>Horizontální analýza aktiv</i>	46
Tab. 5 <i>Finanční vyjádření vybraných položek kapitálové struktury podniku</i>	48
Tab. 6 <i>Horizontální analýza pasiv</i>	48
Tab. 7 <i>Finanční vyjádření výnosových položek</i>	50
Tab. 8 <i>Horizontální analýza výnosů</i>	50
Tab. 9 <i>Finanční vyjádření nákladových položek</i>	51
Tab. 10 <i>Horizontální analýza nákladů</i>	52
Tab. 11 <i>Finanční vyjádření výsledku hospodaření</i>	52
Tab. 12 <i>Horizontální analýza výsledku hospodaření</i>	53
Tab. 13 <i>Vertikální analýza majetku</i>	53
Tab. 14 <i>Vertikální analýza kapitálu</i>	55
Tab. 15 <i>Vertikální analýza výnosů</i>	57
Tab. 16 <i>Vertikální analýza nákladů</i>	58
Tab. 17 <i>Vertikální analýza výsledku hospodaření</i>	59
Tab. 18 <i>Čistý pracovní kapitál</i>	59
Tab. 19 <i>Ukazatele rentability</i>	60
Tab. 20 <i>Ukazatele aktivity – rychlost obrátu (v počtu obrátek za rok)</i>	62
Tab. 21 <i>Ukazatele aktivity – rychlost obrátu (v počtu obrátek za rok)</i>	62
Tab. 22 <i>Ukazatele zadluženosti</i>	64
Tab. 23 <i>Ukazatele podkapitalizování a finanční páky</i>	65
Tab. 24 <i>Ukazatele likvidity</i>	66
Tab. 25 <i>Pohledávky a závazky do 180 dnů po lhůtě splatnosti</i>	67
Tab. 26 <i>Altmanův index</i>	67
Tab. 27 <i>Index důvěryhodnosti IN</i>	68
Tab. 28 <i>Porovnání ukazatelů rentability</i>	70
Tab. 29 <i>Porovnání ukazatelů likvidity</i>	71
Tab. 30 <i>Porovnání obrátu celkových aktiv</i>	72
Tab. 31 <i>Porovnání koeficientu samofinancování</i>	72

Seznam obrázků

Obr. 1 <i>Logo společnosti</i>	43
Obr. 2 <i>Komoda vyrobená ve 30. letech 20. století</i>	44
Obr. 3 <i>Areál společnosti ve Valašském Meziříčí</i>	44
Obr. 4 <i>Majetková struktura</i>	54
Obr. 5 <i>Struktura oběžného majetku</i>	55
Obr. 6 <i>Kapitálová struktura</i>	56
Obr. 7 <i>Struktura cizích zdrojů (%)</i>	57
Obr. 8 <i>Vývoj čistého pracovního kapitálu</i>	59
Obr. 9 <i>Vývoj ukazatelů rentability</i>	61
Obr. 10 <i>Vývoj doby obratu pohledávek a krátkodobých závazků</i>	63
Obr. 11 <i>Ukazatele zadluženosti</i>	65
Obr. 12 <i>Ukazatele likvidity</i>	66
Obr. 13 <i>Vývoj Z-score v čase</i>	68
Obr. 14 <i>Vývoj indexů finančního zdraví</i>	69
Obr. 15 <i>Porovnání ukazatelů rentability</i>	70
Obr. 16 <i>Porovnání ukazatelů likvidity</i>	71

Seznam příloh

Příloha 1: <i>Rozvaha (období 2010 - 2014)</i>	89
Příloha 2: <i>Výkaz zisku a ztráty (období 2010 - 2014)</i>	92

Příloha 1: Rozvaha (období 2010 - 2014)

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů	ROZVAHA (v celých tisících Kč)	Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky JELÍNEK - výroba nábytku s.r.o.
	ke dni <u>31.12.2014</u>	
	IČ 12866022	Sídlo, bydliště nebo místo podnikání účetní jednotky Palackého 420/21 Valašské Meziříčí 757 01

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Účetní období				
			2 010	2 011	2 012	2 013	2 014
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	1	148 490	129 444	122 881	117 116	113 617
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	2	0	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	3	106 643	86 838	83 161	78 607	76 377
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	4	299	168	57	0	0
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	5					
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	6					
3.	Software	7	220	131	57	0	0
4.	Ocenitelná práva	8					
5.	Goodwill	9					
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	10	79	38	0	0	0
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	11					
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12					
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	13	106 219	86 540	82 978	78 470	76 238
B. II. 1.	Pozemky	14	14 364	13 066	13 066	13 066	13 066
2.	Stavby	15	78 608	64 645	61 930	59 216	56 789
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	13 247	8 829	7 982	6 188	6 383
4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	17					
5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	18					
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	19					
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20					
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	21					
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	22					
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	23	125	129	126	137	139
B. III. 1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	24	125	129	126	137	139
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	25					
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26					
4.	Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba	27					
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	28					
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	29					
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	30					

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Účetní období				
			2010	2011	2012	2013	2014
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	031	40 567	41 966	39 378	38 306	37 037
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	032	24 778	26 294	23 777	24 429	21 196
C. I. 1.	Materiál	033	11847	11800	11363	12724	11867
2.	Nedokončená výroba a polotovary	034	3348	5014	3920	3851	2564
3.	Výrobky	035	9401	9292	8266	7815	6761
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036					
5.	Zboží	037	182	188	228	39	4
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	038					
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	039	0	0	0	0	0
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	040					
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	041					
3.	Pohledávky - podstatný vliv	042					
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043					
5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044					
6.	Dohadné účty aktivní	045					
7.	Jiné pohledávky	046					
8.	Odložená daňová pohledávka	047					
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	048	7215	6083	5412	3305	3011
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049	5640	4705	5017	2763	2263
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	050					
3.	Pohledávky - podstatný vliv	051					
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	052					
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053					
6.	Stát - daňové pohledávky	054	501	284	1	0	0
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	1004	522	348	524	719
8.	Dohadné účty aktivní	056					
9.	Jiné pohledávky	057	70	572	46	18	29
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058	8 574	9 589	10 189	10 572	12 830
C. IV. 1.	Peníze	059	245	138	96	122	350
2.	Účty v bankách	060	8329	9451	10093	10450	12480
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	061					
4.	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	062					
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	063	1290	640	342	203	203
D. I. 1.	Náklady příštích období	064	1276	635	338	181	194
2.	Komplexní náklady příštích období	065					
3.	Příjmy příštích období	066	4	5	4	22	9

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Účetní období				
			2 010	2 011	2 012	2 013	2 014
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 86 + 119)	67	148 490	129 444	122 881	117 116	113 617
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 79 + 82 + 85)	68	107 583	103 678	102 236	100 781	100 795
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	69	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
A. I. 1.	Základní kapitál	70					
2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	71					
3.	Změny základního kapitálu	72					
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 78)	73	95	99	96	107	109
A. II. 1.	Emisní ážio	74					
2.	Ostatní kapitálové fondy	75	115	115	115	115	115
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	76	-20	-16	-19	-8	-6
4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností	77					
5.	Rozdíly z přeměn společností	78					
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 80 + 81)	79	2 250	2 250	2 250	2 250	2 250
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	80	2 250	2 250	2 250	2 250	2 250
2.	Statutární a ostatní fondy	81					
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let(ř. 83 + 84)	82	83 865	85 240	81 327	79 890	78 426
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	83	83 865	85 240	81 327	79 890	78 426
2.	Neuhrazená ztráta minulých let	84					
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	85	1 373	-3 911	-1 437	-1 466	10
B.	Cizí zdroje (ř. 87 + 92 + 103 + 115)	86	40 602	24 889	20 529	15 990	12 473
B. I.	Rezervy (ř. 88 až 91)	87	0	0	0	0	0
B. I. 1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	88					
2.	Rezerva na důchody a podobné závazky	89					
3.	Rezerva na daň z příjmů	90					
4.	Ostatní rezervy	91					
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 93 až 102)	92	1 867	1 035	1 115	377	377
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	93					
2.	Závazky - ovládající a řídicí osoba	94					
3.	Závazky - podstatný vliv	95					
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	96					
5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	97					
6.	Vydané dluhopisy	98					
7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	99					
8.	Dohadné účty pasivní	100					
9.	Jiné závazky	101					
10.	Odložený daňový závazek	102	1 867	1 035	1 115	377	377

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Účetní období				
			2010	2011	2012	2013	2014
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 104 až 114)	103	7 735	4 854	5 014	4 813	4 896
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	104	3016	1231	792	1133	131
2.	Závazky - ovládající a řídící osoba	105					
3.	Závazky - podstatný vliv	106					
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	107	162	162	174	173	184
5.	Závazky k zaměstnancům	108	1304	1062	1076	895	1189
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	109	749	614	596	516	703
7.	Stát - daňové závazky a dotace	110	1622	1056	1106	652	1102
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	111	623	458	618	1051	1403
9.	Vydané dluhopisy	112					
10.	Dohadné účty pasivní	113	260	271	218	120	78
11.	Jiné závazky	114	0	0	434	273	106
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 116 až 118)	115	31 000	19 000	14 400	10 800	7 200
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	116	31 000	19 000	14 400	10 800	7 200
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	117					
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	118					
C. I.	Časové rozlišení (ř. 120 + 121)	119	305	877	116	345	349
C. I. 1.	Výdaje příštích období	120	305	877	190	314	316
2.	Výnosy příštích období	121	0	0	-74	31	33

Zdroj: or.justice.cz 2016; vlastní zpracování

Příloha 2: Výkaz zisku a ztráty (období 2010 - 2014)

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (v celých tisících Kč)	Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky JELÍNEK - výroba nábytku s.r.o.
ke dni <u>31.12.2014</u>		Sídlo, bydliště nebo místo podnikání účetní jednotky Palackého 420/21 Valašské Meziříčí 757 01
	IČ 12866022	

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Účetní období				
			2 010	2 011	2 012	2 013	2 014
I.	Tržby za prodej zboží	01	367	274	288	110	12
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	282	211	218	99	9
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	85	63	70	11	3
II.	Výkony (ř. 05 až 07)	04	88 021	73 710	64 271	56 806	65 477
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	84 175	70 665	65 372	55 959	66 580
	2. Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	2 381	1 991	-1 960	-45	-2 111
	3. Aktivace	07	1 832	1 328	1 147	1 002	1 020
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	60 449	45 531	39 428	34 474	39 248
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	44 222	35 402	32 337	28 243	31 889
B. 2.	Služby	10	16 227	10 129	7 091	6 231	7 359
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	27 939	28 453	24 913	22 442	26 241
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	27 878	22 943	21 231	18 381	20 645
C. 1.	Mzdové náklady	13	19 909	16 618	15 749	13 369	15 161
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14					
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	7 016	5 986	5 425	4 748	5 338
C. 4.	Sociální náklady	16	953	339	57	64	146
D.	Daně a poplatky	17	600	627	508	514	510
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	4 073	5 414	4 589	4 565	4 437
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	12 939	13 209	1 740	1 654	1 235
III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	11 612	11 925	440	60	256
III. 2	Tržby z prodeje materiálu	21	1 327	1 274	1 300	1 175	1 398
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a mat. (ř. 23 + 24)	22	4 892	16 438	566	506	601
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	4 269	16 438	0	0	0
F. 2	Prodaný materiál	24	623	15 860	566	506	601
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a nákladů příštích období	25	-403	527	149	788	-508
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	1 765	1 288	715	658	894
H.	Ostatní provozní náklady	27	1 645	1 125	854	1 472	2 664
V.	Převod provozních výnosů	28					
I.	Převod provozních nákladů	29					
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - 25 + 26 - 27 + (-28) - (-29)]	30	3 958	-4 124	-529	-1 891	440

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Účetní období				
			2 010	2 011	2 012	2 013	2 014
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31					
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32					
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 až 36)	33					
VII. 1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34					
VII. 2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35					
VII. 3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36					
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37					
K.	Náklady z finančního majetku	38					
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39					
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40					
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti (+/-)	41	2	27	2	1	1
X.	Výnosové úroky	42	1 320	992	604	396	280
N.	Nákladové úroky	43	289	230	111	475	123
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	811	405	339	391	274
O.	Ostatní finanční náklady	45					
XII.	Převod finančních výnosů	46					
P.	Převod finančních nákladů	47					
*	Finanční výsledek hospodaření [[ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - 41 + 42 - 43 + 44 - 45 + (-46) - (- 47)]	48	-1 840	-1 440	-830	-311	-430
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	522	-831	80	-738	0
Q. 1.	- splatná	50					
Q. 2.	- odložená	51	522	-831	80	-738	0
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	1 596	-4 433	-1 439	-1 464	10
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0	521	0	0	0
R.	Mimořádné náklady	54	220	0	0	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55					
S. 1.	- splatná	56					
S. 2.	- odložená	57					
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 - 55)	58	-220	521	0	0	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59					
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	1 376	-3 921	-1 439	-1 464	10
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	1 898	-4 743	-1 359	-2 202	10

Zdroj: or.justice.cz 2016; vlastní zpracování